

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4 soros péntek sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Egy sor péntek sora 4 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasútiak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. m.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF

Szerda, november 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- A főváros védelme.
- Khuen a királynál.
- Hajléktalan tanító.
- Tiszti köpeny a bérkocsison
- Szendrey Mihály jubileuma.
- Szakértők a zugbankárokról.
- Egy nagyváradi pénzintézet flókja Aradon.
- A Spitzer hagyaték felhasználása.
- A költőné házassága.
- Titokzatos levelek egy rablógyilkosság ügyében.
- Tarkaságok.

Báli epizód.

Arad, november 28.

Az a politika, amely külsőségeért harcolt, amely a nemzeti önállóságot külsőségekben akarta kifejezni s egy-egy értektelen külsőségért nem sajnálta az ország munkaerejének, gyakran békéjének föllázadását: elmúlt és egyre messzebb van tőlünk. A csendőri kardbojtot vívott gigászi küzdelemre a fiatalabb najságolvasók már nem is emlékeznek és se őket, se az idősebbeket már nem lehetne forradalomra tüzelni azért a célért, hogy a közös kaszárnyák feliratai magyarul is szóljanak.

Ha pedig nem keressük a nemzeti önállóságot külső jelekben, akkor az állami fensőbbség se akarja a maga hatalmát külsőségeken kimutatni. Különösen ne akarja olyankor, a mikor ezek a külsőségek nem akarnak az állami önállósággal szembeszállani, s

amennyiben azt is tennék, ugyancsak nem árthatnak annak.

Megint olyan esetről van szó, amelynél a esendőrök megjelentek egy román táncmulatságon s elkobozták a román nemzetiszínű kokárdákat és ruhadiszeket, mint amelyek viseletében az állami fensőbbség ellen elkövetett vétket talált.

Lehet, sőt bizonyos, hogy a kihágási büntetőtörvénykönyvben van paragrafus, amely a honctői csendőrség ez intézkedésére alapot ad. De a csendőrséget instruáló közigazgatási hatóságnak, ha csakugyan az állam érdekére gondolt, nem a törvény betűit, hanem annak alap gondolatát kellett volna átérzeni.

Az államnak kettő az érdeke: hogy az egységét meg ne bontsák és hogy a belső békéjét meg ne zavarják. Nem tartjuk valószínűnek, hogy a honctői román bál diszei, amelyek egyébként a népies viseletnek és jelmeznek diszei voltak, a Romániához hűzárának voltak a kifejezői; de ha így is lett volna, nem féltettük volna ilyesmitől az állami szupremáciát, amely elvégre sokkal erősebb, hatalmasabb és hozzáférhetetlenebb valami, hogysem a román kokárda árthatna neki. A hatóság és a csendőrség szükségtelen beavatkozása azonban mindenesetre megzavarta, elodázta és lecsökkentette a magyarok és románok békés együttélésének, egyetértésének kilátásait. A honctői báli epizód újra élesz-

tette a gyűlölködést, gazdag anyagot adott az üldöztetésről és elnyomatásról panaszkodó, a külföldre is kihalatszó agitációnak.

Erre pedig nem volt szükség. Nagy tudású politikusok, kiváló államférfiak gyakran emberfölötti munkát, fáradságot szentelnek a magyar nemzet egyik legnagyobb problémájára: a nemzetiségi béke megteremtése érdekében. S amíg a nagyok a szizifuszinak látszó, de néha-néha mégis kilátásokkal biztató munkát végzik, addig a vidékeken, amelyekben a magyarság a nemzetiségekkel együtt él, ilyen elhibázott lépések zavarják meg a közeledés reményeit. Igaz, hogy a nemzetiségi békének sokban akadályai a nemzetiségiek is, különösen azok egyes vezetői, de ezek hibáit nem szabad az államhatalom, a magyar hatóságok képviselőinek követni azzal, hogy jelentéktelen dolgok miatt fölkeltek a szenvedélyeket és tápot adnak arra, hogy a magyarokat a nemzetiségek ne csak a hatóságokban, de a magyar társadalomban is gyűlöljék.

A magyar hatóságok végezzék a magyarosításnak, az állami tekintély védelmének kétségén kívül nehéz munkáját más, komoly tereken; de a báli kokárdák és katrinca-pántlikák ellen küzdeni, — igazán fölösleges erőpazarlás; nemcsak fölösleges, de ártó is. Mert a román pántlika, amíg a bálban multság-képen lengetik, nem

Erzsébet.

Irta: Hegedüs Gyula.

Erzsébet apja kovács volt valahol az Alföldön, de inkább a földet művelte; a földet, amely esztendőről-esztendőre kevesebb lett és kevesebbet adott, mignem egyszer megmunkosolta magát minden, a föld is, az idő is és a kovácsnak a feleségével meg a három gyerekeivel föl kellett szednie a sátorfáját. Pestre jöttek, a kovács gyárban talált munkát, de nagyon rosszul fizették meg, mert inkább a mezei munkához volt hajlandósága; így sokat élhettek is addig, mignem a kovács házmaster lett a Szondy-utcában. Erzsébet ebben az időben született. Az anyja takarítani járt föl néhány szobaurhoz, akik fiatal bankhivatalnokok voltak, nagyon kicsi fizetéssel, mert különben nem laktak volna ebben a régi, roskadozó házban. Az asszony egyáltalán nem volt szép, sőt kívánatos sem, hanem a szobaurak fiatalok voltak s így történt, hogy Erzsébet, aki öt esztendővel volt fiatalabb a kovács harmadik gyermekénél, megszületett.

Erzsébet, ha néha visszaemlékezett a kicsi gyerekkorára, nem látott maga előtt mást, mint a Szondy-utcát vagy a Rózsa-utcát, ahol almacsutkák és narancsbéjék hevernek a gyalogjárón és ahol déli tizenkét órákor olyan sürgősforgás van, hogy az emberek lelökik egymást a kocsiútra. Hat esztendő volt, amikor a kovács, akire csak úgy emlékezett, hogy erős, vastag fehérhajszu ember volt és órákhozszat

el volt beszéd nélkül, meghalt s ismét megkezdődött a nyomoruság, amikor alig telt ke-nyérrre is. A Szondy-utcából el kellett menniök s behurcolkodtak a belső Terézvárosba, ahol szűk és piszkos utcák találkoznak egymással, de ahol sok a szegény ember, mert a szegény emberek között mégis könnyebb megélni, mint a gazdagok között. A szegény emberek gyorsan ismerkednek és a szegény embereket fufangossá teszi a nyomoruság, így sok mindenfelét kitalálnak, ami eszébe sem jutna másnak. Az Erzsébet anyjának azt ajánlották, hogy járjon mosni; ilyen erős asszony meg sem érzi azt a nagy munkát s azonkívül még két deci bort is kap ebédre. Csak egy helyre ajánlották be, de két hét alatt magától jött a többi; egyik helyről a másikra küldték s alig volt nap, amikor nem kellett dolgoznia. A lányai pedig nőttek, növekedtek; a legnagyobbik összeállt a szomszédban egy suszterlegénynyel, de azért mindennap átírt az anyjához, a második meg a harmadik pedig varrodába járt, ahol már öt-öt forintot kerestek hetenkint.

Erzsébet akkor került a varrodába tanulóleánynak, amikor az egyik néneje, a Mari, eltűnt. Nem szólt egyetlen szót sem, reggel még vig volt és énekelt, de délben már nem ment haza és este is hiába várták. Több mint egy hónapig nem látták, s amikor váratlanul betöppant hozzájuk, alig ismertek rá. Kalapja volt, keztyűje volt és olyan ruhája, amelyet csak az Andrassy-úton láttak néha vasárnap. Az

anyja airt, de amikor a Mari pénzt adott neki, megvigasztalódott, sőt boldognak is érezte magát, mert a virágos erdőről kezdett beszélni, amely régen a falujuk határában sötétlett. Erzsébet tizennégy esztendő volt ekkor s egy csöppet sem hasonlított a nénejeire. Finom vonásu arca volt és a színe az a halvány rózsaszín, amely talán pirosnak látszott, de a füstös levegőben és a napot soha nem látott sötét odokban sem tudott annyira lekopni, hogy elveszítse a fényét. A szeme kék volt s ha fölvetette a szempilláját, mintha valami értelem csillogott volna a tekintetében. Szép volt és kedves, de otthon ezt egyáltalán nem tudták róla. Otthon goromba volt, máskor meg napokig nem lehetett a szavát hallani. Amióta a varrodába járt és nem játszott kint az utcán a gyerekekkel és nem hancurozott a léposdházban, egészen megváltozott s még a néneje, a Rózi, akivel egy varrodába járt, az sem tudta megérteni, mi okozta ezt a hirtelen változást. Beszéltek is róla egy-két napig, de aztán ebbe is épen úgy beletródtak, mint minden másba. Kíváncsiak sem voltak rá; egyik nem érdekelte a másikat, mintha nem is lettek volna testvérek, csak szobatársak, akik kénytelenek egymással lakni. Nem is igen akadt, amiről beszéljenek; az anyjuk pedig, aki egész nap nem volt otthon és este halálisan fáradtan tért haza a munkából, örült, hogy nem kell beszélnie sem.

A varroda, ahová jártak, benn volt a Belvárosban. A leányok az utcai ablaknál dolgoztak, mert az udvar sötét volt s ott egész nap

veszedelmes; ott kezd káros lenni, amikor a konfiskálással tisztelik meg. Megeshetik, hogy az, aki viseli, lengeti, nem is tudja, hogy valami köze van Romániához: s a csendőrök, a mikor a mulatságba avatkozva, arról felvilágosítják, vajon ezzel a durva aktsussal nem tolják-e az érzéseit közelebb Romániához?

Sajnos, nem az első ilyen epizód ez — mindenesetre jó lenne, ha az utolsó lenne. A nemzetiségekkel való megbékülést olyan komoly szükségnek, olyan elsőrendű nemzeti és társadalmi szükségnek tekintjük, hogy azt nem érdemes, sőt vétek kockáztatni néhány pántlika miatt.

A főváros védelme.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, november 28.

A képviselőházat ma is a főváros dolgai foglalkoztatták. A tegnapi megindult vita folytatásaképpen ma Hock János kelt hosszabb beszédben a főváros adminisztrációjának védelmére Szmracsányi György tegnapi kritikájával szemben. Az ülés végén pedig Vázsonyi Vilmos ugyancsak Szmracsányi vádjával foglalkozott. Mind a két beszédet élénk érdeklődés kísérte. Hock Jánostól azonban a Justh párt nem vette épen jó szívvel, hogy Vázsonyiékkel egy huron pendült, akik tudvalevően az általános választójog dolgában nem nyújtották Budapestnek azt a támogatást Justhéknek, amire számítottak.

Élénkség volt ma a Ház folyosóján is. A miniszterelnök elutazott ugyan, de a politikai vezérek közül megjelent Tisza István gróf, Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula gróf és Justh Gyula. Sokat beszéltek a Kossuth-párt tegnapi választójogi értekezletéről, melyet összefüggésbe hoznak az előreláthatóan újra meginduló béketárgyalásokkal.

A Ház holnap a véderőjavaslat tárgyalását folytatja.

Az ülésen Návay Lajos elnökölt. Bejelentette, hogy Héderváry gróf miniszterelnököt a belügyi tárca tárgyalásánál Jakabffy Imre államtitkár helyettesíti.

(Polónyi okvetetlenkedik.)

Polónyi Géza a házszabályokhoz kér szót. Ezt a bejelentést tudomásul veszi ugyan, de ezzel az ügy nincs elintézve. A miniszteri felelősség személyhez van kötve. Költségvetést még sohasem tárgyaltak miniszter nélkül. Azt hallja, hogy a miniszter beteg; erre való tekintettel a Ház méltányosan járt volna el a főfüggesztette volna a tárca tárgyalását. Indítványozza is, hogy a belügyi tárcát akkor tárgyalják, ha a miniszter visszajön.

Székely Ferenc igazságügyminiszter kijelenti, hogy a távollévő miniszter helyett az államtitkár viseli a felelősséget, a felelőségen tehát csorba nem esik.

Benedek János szintén azt vitatja, hogy a költségvetés tárgyalásánál a miniszternek jelen kell lenni.

Elnök kijelenti, hogy ami történt, megfelel a parlamentáris elvnek, a házszabályoknak és a parlamenti gyakorlatnak is. A koalíció alatt Sztérynyi többször helyettesítette Kossuthot.

Polónyi Géza föntartja indítványát.

Elnök az indítványt nem bocsátja szavazásra, mivel házszabályellenes.]

(A főváros ügyei.)

A Ház ezután folytatta a belügyi tárca részletes tárgyalása során a törvényhatóságok tételénél a vitát.

Hock János foglalkozik Szmracsányi tegnapi felszólalásával. Szmracsányi azt kívánja, hogy a kormány nyuljon bele a főváros autonómiájába. Csak a valóságos visszaéléseket szabad itt szóvátenni. A törvényhatóság munkájáért a választók felelősek. Szmracsányi tegnap a fővárosi demokraciáról beszélt, de a zsidóuralmat értette.

Szmracsányi György: Azt is mondtam.

Huszár Karoly: Vakard meg a demokrátiát kilátszik a zsidó.

Hock János: Ha nem teteznek Szmracsányinak ezek az állapotok, küzdjön ellenük. A felekezeti gyűlölködés ellen szól. A keresztény elem a választásoknál meglehetősen indolens. Azokban a kerületekben, például a budaiakban, ahol a keresztények agilisabbak, maguk közül választják a városi képviselők legnagyobb részét.

Szmracsányi György: Ott nem hamisítják a szavazatokat. (Nagy zaj.)

Vázsonyi Vilmos: Tessék eseteket mondani, ne gyanusítani.

Szmracsányi György: Hisz megfelelőbbézték.

Hock János: Egyenként foglalkozik Szmracsányi vádjával. Igaz, hogy sok a nem kívánatos elem a bevándorló zsidók között, ez ellen az intelligens zsidók is védekeznek. A galíciai bevándorlók jórésze künn dolgozik a kőbányai téglagyárban, az ő hivei s ő nem is engedi, hogy a zsidó rabbius elcsábítsa őket.

(Élénk derűtség.) A fővárosi törvény revízióját maga is kívánja, a virilizmust feltétlenül el akarja törölni. Igaz, hogy a fővárosban közérkölcsei szempontból nem kielégítő az állapotok, a kozmopolitizmus terjed, ez azonban nem speciális hiba, hanem európai baj. Megelőző intézkedésekre van szükség, hogy az ifjúságot megóvjuk a bajtól. Kér a mozik ellen intézkedést, mert azok is erkölcsrontók.

Fráter Loránt: Parsze, mert sötétben tartják az előadásokat. (Zajos derűtség.)

Hock János: A fővárosi tisztviselők fizetésének magasságát kifogásolni antiszociális tendencia. Bár az államiaknak is annyit tudnánk adni. A főváros üzemei haszonhajtók. A gázgyár husz millió vételi összegért négy milliónyi hasznot hoz. A városi villamos részvényeit csak a börzén vásárolhatte meg a város s hiába kereste volna őket a Teleki-téren. (Zajos derűtség.) Szmracsányi határozati javaslatát elfogadja, de kritikáját visszautasítja. (Élénk helyeslés és taps.)

Vázsonyi Vilmos csodálkozik Szmracsányi sokoldalú, minden részletre kiterjedő tájékozatlanságán. (Élénk derűtség.) Szmracsányi rossz idegenvezetőre bízta magát. Máskor jobb idegenvezetőt válasszon. (Derűtség.) A fővárosi törvény revízióját a főváros maga kéri s a reformot demokratikusnak akarja. Budapest dolgait meglehetősen gyűlölködéssel hozzák mindig a Ház elé s az autonómia sérelmére szolgáló módon tárgyalják. Tiltakozik Szmracsányi ama vádjá ellen, hogy a fővárosban a szavazatokat hamisítják. Ebben az okirathamisítás könnyelmű vádjá van benn. Szmracsányi a Terézvárost is vádolta ezzel; nos hát a Terézvárosban neki igazán nincs szüksége arra, hogy hamis szavazatokat gyártson. Soha hamis uton nem kereste a maga igazát. Elni mindenkinek kell, de politikailag csak az éljen, a ki az elve és meggyőződése szerint akar élni. (Élénk tetszés.) A fővárosi törvény revíziója előtt szükség van az általános, egyenlő, titkos választójog megalkotására, a virilizmus eltörlésére s az összeférhetetlenség szigorítására. Budapest erkölcsi sokat javultak az utóbbi időben ma a mi fővárosunk erkölcsileg különb a nyugati nagyvárosoknál. Hazafisága is ép, csak a folyton ráhulló vádak ne tegyék tönkrel. (Élénk tetszés.)

Az ülés 2 óra után ért véget.

A zirci apát kinevezése. A király Békefi Remig dr. ciszterci rendű áldozárt és budapesti tudomány-egyetemi nyilvános rendes tanárt a Boldogságos Szűz Máriaáról nevezett zirci, pilisi, pástói és szentgotthárdi egyesült ciszterci rendű apátságok valóságos apátjává nevezte ki.

égetni kellett volna a gázt. Az ablakkal szemközt egy erkély volt, amelynek gyakran kinyílt az ajtaja és a leányok láthatták a szobában az egymásra halmozott szőnyegek, amelyek puha tarkaságukban úgy omlottak egymásra és úgy kusztak föl a butorokra és a falra, mintha a szobában egyetlen nagy, sokszínű szőnyeg lenne és láthatták a butorokat, amelyek szeszélyes karosúságukkal úgy állottak a szőnyegek között, mintha élének és éreztek a saját szépségüket. Láthatták a képeket a falon; tájképeket, kigyózó fehér utakkal, lombos fákkal, zöldpartu patakokkal és kisi kastélyokkal és asszonyok képeit, akiknek az ajkuk körül esudálatosan kedves mosoly játszott és olyan ruha volt rajtuk, olyan finom és sejtőmesen szép, amilyent még a százszor megcsodált, egyenesen Párisból érkezett divatlapban sem láttak. Erzsébet, amikor először látta ezeket, úgy érezte, hogy elszorul a szíve. A lányokra nézett; azok nevettek, tréfálkoztak, mint mindig s az egyik, aki nemrég volt a varrodában, megjegyezte:

— Szeretném, ha ilyen szép lakásom volna.

Erzsébetet bántotta ez a hang — közönségesnek és kifejezéstelennek találta — és most érezte először, hogy ő többet tud látni ebben a szobában, ezekben a butorokban, szőnyegekben és képekben, mint ezek a leányok s köztük a nővére is, a Rózi. Egy hét múlva már megvetette őket magában, de ez a megvetés élelkesemlylés csak homályosan és öntudatlanul élt benne s csupán abban nyilvánult, hogy

nem hitt el mindent, amit az idősebb leányok mondtak. Ekkor kezdte először érezni önmagát, de még nem alakult ki a lelkében semmiféle határozottság; rosszkedvű volt, a varrodában egy rossz szó miatt keservesen sirt és otthon nem tetszett neki semmi s az anyjával is, a nővéreivel is gorombáskodott. Lassankint gyűlölni kezdte őket, de maga sem tudta, hogy miért nem szevedhetette az arcukat, a mozdulataikat s akkor érezte jól magát, ha nem látta őket s ha az eszébe sem jutottak.

Az erkélyen egyszer megjelent egy fiú, kék ruha volt rajta, sűrű fekete haja kétfelé választva s a kezében egy kis sétatálcá, a végén ezüstkövevel, amelylyal játszott s közben lemosolygott a leányokra. A leányok visszanevettek és mindenfélét beszéltek, amiből persze a fiú egyetlen szót sem érthetett meg. Erzsébet is megosolygott próbált és úgy találta, hogy a fiú egyenesen ránéz és sokáig nem veszi le róla a tekintetét.

— Már megint itt van ez a majom — mondta az egyik. — egyéb dolga sincs, mint kiállani az erkélyre és lenevetni az utcára.

— Nem is volt itt eddig — jegyezte meg egy kis kövér szőke leány — két hónapig nem láttuk. Talán elutazott valahová. Van pénzünk, tehetik.

Erzsébet meheon hallgatta a beszédet. Szeretett volna mindent tudni, ami a fiura vonatkozott; szeretne volna tudni, kicsoda és hogy hol volt előző, amíg nem látta és kíváncsi volt

a hangjára, amely bizonyára lágy és olyan kedves, amilyent még sohasem hallott. Az utcán, a mikor elment a varrodából, mindig körülnézett vajon nem látja-e meg őt s mert sohasem látta legalább egy hónapig nem, nagyon szomorú volt és úgy érezte, hogy kimondhatatlanul szereti. Ez a szerelem, amelyről már tudta, hogy kicsoda, mert ezt látta maga körül mindenhol, napról-napra erősebb lett benne és sokszor a szívéhez szoritotta a kezét, mert úgy érezte hogy fáj. A leányok benn a varrodában a szerelemről beszéltek folyton és a fiatalemberekről, akikkel az utcán, vagy a ligetben ismerkedtek meg és az egész utcában s a házban mindenütt azt látta, hogy valami titokzatos erő kergeti össze a férfiakat meg a nőket. Most érezte, a szívében érezte, hogy mi ez és nem tudta, hogy ő másképpen érzi, mint azok. Azoknak szükség volt, neki valami vágy s talán nem is a fiú után, hanem a finomsága, a szépen fésült haja, a tiszta ruhája vagy tán a szőnyegek után. És napról-napra, hogy jobban érezte ezt a vágyat, annál jobban ki nem állhatta az anyját meg a nővéreit; már egy más világban élt, anélkül, hogy tudott volna valami bizonyosat arról a második világról. Mindig távol volt a lelke az anyjától meg a nővéreitől, de ezt a távolságot csak most kezdte érezni s most kezdett neki fájni az, hogy rossz a ruhája és formátlan a cipője.

A szívében érezte ezt a fájdalmat; a szívében, amely sokszor olyan örületesen dobogott, hogy elől a lélekzete. Egy váratlan szóra,

Khuen a királynál.

(A Kossuth-párt választójoga. — Mozgalom a tisztviselői pótlékok kiterjesztése érdekében)

Távirati tudósítás.

Budapest, november 28.

A politikában ideiglenes jelleggel ugyan, de annyira beköszöntött a béke, hogy a miniszterelnök szabadságra is ment. Egy heti szabadságot kapott Khuen önmagától és a királytól, akinek a parlamenti ügyek sima lebonyolódásáról ma tett jelentést. Erről és a politika kisebb eseményeiről: Kossuthék választójogi tanácskozásáról és az állami tisztviselők drágasági és családi pótlékáról az alábbi tudósítások számolnak be:

A végleges béke.

Ugy látszik azonban, hogy annyira elhúzódik a költségvetési vita, hogy a fegyverszünet értelmében esetleg a kormány indemnitást kér arra az esetre, ha idejére nem végezne a Ház a budgetvel. Ebben az ügyben már tanácskoztak is ma *Andrássy Gyula*, *Kossuth Ferenc* és *Justh Gyula*. Az ellenzék biztosítani fogja az indemnitást arra az esetre, ha a költségvetési vitát nem fejeznék be.

Az ellenzék vezetési után hosszabb tanácskozást folytattak, melyen a politikai helyzet alakulását beszéltek meg. *Justh Gyula* hosszabb beszélgetést folytatott *Kossuth Ferenc*kel, később pedig *Andrássy Gyula* gróf értekezett *Kossuth*tal. *Andrássy* ezután tanácskozást folytatott *Bolgár Ferenc* képviselővel, ki ezt követően *Haza*i honvédelmi minisztert kereste fel. Mialatt *Bolgár Haza*ival vonult félre, *Andrássy Justh Gyulát* és *Polónyi Gézá*t kereste fel. Végül *Justh Holló Lajost* és *Batthyány Tivadart*, pártjának alelnökeit informálta *Andrássy*val folytatott beszélgetésének tárgyáról. *Andrássy Gyula* gróf az értekezletekről egy fővárosi lap munkatársai előtt a következőket mondotta:

— A mai tárgyalásoknak még nem volt konkrét tárgya. Mi meg vagyunk arról győződve, hogy a végleges béke a közel jövőben létrejön s ezért a rendelkezésünkre álló időt nem akarjuk elpazarolni; már most informálódni akarunk arról, hogy melyek a végleges béke feltételei!

A miniszterelnök audienciája.

Bécsből jelentik: *Héderváry* gróf miniszterelnök, aki tegnap este *Zichy János* gróf kultuszminiszter társaságában Bécsbe érkezett, ma délelőtt tíz óra után *Burián báró* közös pénzügyminiszter látogatását fogadta, majd a

külgyminiszteriumban fölkereste *Aehrenthal* gróf külügyminisztert, akinél körülbelül egy óra hosszat időzött.

A délelőtti folyamán a miniszterelnök a kabinetiroda útján tudomására hozta a királynak, hogy rövid szabadságra óhajt menni, amelyet a Szemmeringen akar eltölteni. A király erre egy órára a Hofburgba kihallgatásra hívta a miniszterelnököt, aki a magyar palotából fél-egy órakor hajtatott a Hofburgba. A miniszterelnök kihallgatása egy órakor volt a Hofburgban és körülbelül háromnegyed óra hosszát tartott. A miniszterelnök jelentést tett a királynak a költségvetési vita és a véderőjavaslatról szóló vita menetéről. A kihallgatásnak kizárólag tájékoztató jellege volt.

Khuen Héderváry gróf a Hofburgból a *Sacher* szállóba ment ebédelni és a délutáni vonatok egyikével *Bárczy István* titkára kíséretében a *Semmeringre* utazott, ahol egy hetet fog tölteni.

A Kossuth-párt és a választójog.

Tegnap kezdte meg a Kossuth-párt választójogi bizottsága tanácskozásait. *Kossuth Ferenc* maga mondotta, hogy a részletekre és általában a vita anyagára nézve titoktartást fogadtak a párttagok, de azért *Baross János* így nyilatkozott az értekezletről:

Sem én, sem más társaim nem ismertük *Kossuth* tervezetét hamarabb, mint tegnap este, tehát erről tegnap délelőtti alapos fogalma és véleménye egyikünknek sem lehetett és azok a nyilatkozatok, amelyek erről előbb megjelentek félreértésből származnak. A tegnapi ülés lefolyásáról nem nyilatkozhatom, mert beosztásunkat adtuk a titoktartásra. Véleményem szerint alapos a remény, hogy a pártunk radikális és konzervatív elemei meg fogják találni a megegyezés útját abban az alapelvben, hogy a demokratikus haladás mellett a magyar nemzeti egység sértetlen maradjon. A konferencián csak általános eszmecsere folyt, én a magam részéről különben nem is tartanám helyes taktikának, hogy mi mint ellenzéki párt egy részletes javaslatot dolgozzunk ki; a kodifikálás a kormány dolga — az ellenzéki a kritika és ellenőrzés. A szerepeket ne cseréljük fel, mert ezzel csak a kormány helyzetét könnyítjük. Ennek csak két esetben lenne értelme, t. i. ha a katonai kérdés megoldása junktumba hozatnék a választói joggal, — ez azonban ellenkezik a mi szeptemberi párhatározatunkkal, vagy ha egyesülne a függetlenségi pártok, — ezt pedig kizártnak tartom a jelen viszonyok és a fennálló nagy ellentétek mellett. Megjegyzem, hogy ez tisztán a magam véleménye.

Ebből a nyilatkozatból az derül ki, hogy a Kossuth-pártban a választójogra nézve kompromisszum készül.

*Kossuth*éknak a választójog dolgában tartott tanácskozása a többi pártok érdeklődését is felkeltette. Az ellenzéki pártok kebelében általános az a felfogás, hogy egyedül a kormánynak kötelessége a részletes javaslatot előterjesznie. Egyedül a kormány kezében vannak azok a mindenre kiterjeszkedő adatok, amelyek alapján a részletek teljes megállapítása lehetséges. Az ellenzéki pártok nem is szándékoznak most semmiféle részletek megállapításával foglalkozni. Az általános választójog hívei között nagyobb nézeteltérések nincsenek.

Az elégedetlen állami tisztviselők.

Megirtuk már, hogy azok a vérmes remények, amelyeket az állami tisztviselők a drágasági pótlék-tervezethez fűztek, nem váltak be. Az Állami Tisztviselők Országos Szövetségének egyik vezetőembere ma ki is jelentette egy hírlapíró előtt a következőket:

— A tervezet a legutóbb elhangzott miniszteri beszédekkel szemben, igen kellemetlen csalódást hozott a tisztviselőknek. Joggal reméltük ugyanis, hogy a miniszteri nyilatkozatok, nem vonatkoznak bizonyos fizetési osztályokra, hanem általánosságban értendők. Vidéken működő tisztviselők és Budapesten működő magasabb tisztviselők az 1911. évre nem kapnak semmi segélyt. Pedig ezek az alkalmazottak épen úgy érzik a drágaság súlyát. A családi pótlékról szóló tervezet elég demokratikusnak látszik, mert nem a fizetési osztályok szerint tesz diszinkciót, hanem tekintet nélkül a tisztviselő állására, három gyermekig számítva, minden gyerek után évi 200 korona segélyt ad. Nagy sérelem, hogy a nőtlen tisztviselők a jövőben sem kapnak semmi segélyt. Az is hátrány, hogy figyelmen kívül hagyták a tisztviselők memorandumának azt a kérését, hogy azoknak is juttassanak valami pótlékot, akik igazolhatóan valami családtagot vagy szülőt tartanak el. A nyugdíjasokról — pedig az ő érdekükben is szót a memorandumunk — a miniszteri tervezet meg se emlíkezik. Kétségtelen, hogy ők is nagyon rászolgáltak a családi pótléka.

TANÜGY.

(—) Az óvónők mozgalma. A békésvármegyei óvónők mozgalmat indították, hogy az ország óvónői küldöttségben adják elő illetékes helyen jogos panaszukat és kívánságaikat. A küldöttségjárás december 2-án lesz és az óvónők memorandumát *Lukács György* orsz. képviselő fogja átadni. A békésvármegyei óvónők körlevélben hívták meg kártársaikat, hogy a küldöttségben résztvegyenek. Minden óvónő önmagának tesz szolgálatot, ha résztvesz a küldöttségben.

egy hirtelen ajtónyitásra úgy elkezdett dobogni, hogy minden kicsi erőben reszkette érezte a vére forró lüktetését s ilyenkor olyan melegség öntötte el az egész testét, hogy le roskadt és úgy lihegett, olyan fáradtan és kétségbeesetten, mintha egy hosszú utat végigszaladt volna. S egy gondolat, amely először jutott az eszébe, egy felfedezés, amelyet azelőtt nem vett észre. olyan izgalmakat keltettek benne, mintha a sötétben megijesztette volna valaki. Néha szólt valakinek a leányok közül azokról, amiket gondolt és amiket észrevett, de a leányok kinevették és azt mondták:

— Hogy gondolhat ilyen bolondságokat, Erzsi?

— Nem bolondságok — felelte élénken, épen csak azért, mert már szégyellte magát, pedig meg volt róla győződve, hogy neki van igaza.

Ezután nem is beszélt ilyenekről. El volt keseredve s azt hitte, hogy ő a legboldogtalánabb. A szívében egyre jobban gyülemlett a keserűség, minden új nap új keserűséget hozott, — vagy tán nem is hozott, csak annyi keserűség volt már a szívében, hogy minden nap többnek és többnek képzelte. Más leányok, akik ugyanabban az utcában laktak és ugyanabban a korban voltak, amelyben ő, a ligetbe jártak, esztalankodtak és az üzlet előtt őt fiú is várta őket, de Erzsébet lenézte valamennyit

és titokban mindig arra gondolt, hogy odaát, a varrodával szemben lakik valaki, aki nem olyan, mint ezek, aki finom, aki ur s aki bizonyosan gondol reá, hiszen őt nézte és mosolygott rá.

S csakugyan, találkozott egyszer ezzel a fiúval. Nem volt egyedül. Egy barátjával jött vele szemközt s Erzsébetnek úgy kezdett dobogni a szíve, olyan vadul és lázasan, hogy azt hitte, le kell roskadnia. A fiu pedig elhaladt mellette és halkán azt mondotta a barátjának:

— Milyen piszkos kis leány.

Erzsébet hallotta minden szavát. Elsápadt s ha lélezgethette jut, bizonyosan sir és jajgat, de így hirtelen omlott ki szeméből két nagy könnycsepp. Megfordult, utánaézett és lassan visszafordult. Nem tudta maga sem, hová megy, de így nem akart hazamenni. Az emberek ide-oda lökdösték, néha hozzáütődött a falhoz, de még ezeket sem érezte, annyira összefolytak a gondolatai. A Dunánál találta magát; odaát a Gellérthegy apró lámpácskái villogtak és a hegy, a testét nem egészen beborító zöld lepelen olyan volt, mint egy félelmetes óriás. A piszkossárga hullámok egyenletesen ütődtek oda a durva kőlépcsőkhöz, a hid felé a villamosok szakadatlan csöngetése hallatszott és szaggatott kiabálás valahonnét a vásárcsarnok felől. Egy hangot sem hallott tisztán, a szíve rettenetesen dobogott és lát verte ki az egész testét. Nem tudta már, mit csinál; öntudatlanul elővette a kis ceruzáját s egy számlára, amelyet még az este el kellett volna vinnie valahová, ráírta, hogy: Szeretlek. Csak ezt. És göresesen szorongatta a számlát és indult a víz felé, le a lépcsőn és nem szaladva, nem sietve, csak lépve, de úgy, ahogy azok mennek, akik tudják, hogy hová és miért. S még nem volt az utolsó lépcsőnél sem, egy erős kéz ragadta meg a karját, fölvonaszolta és a fölébe kiabált:

— Mit akart?

Erzsébet, mintha álomból ébredt volna föl, a hang felé nézett. Egy rendőr volt, a szájába csüngő fekete bajusszal, amely ide-oda mozgott amikor beszélt és a szeme szigorúan villogott.

— Egy ilyen kis leány — mondotta — és a Dunába akart ugrani? Miért akart meghalni, mi?

Erzsébet szepegett. Nem felelt. Ment a rendőrrel, aki erősen fogta a karját, pedig már nem is voltak a Duna mellett.

— Hol lakik?

Erzsébet megmondta.

— Most haza fogom magát vinni, de eszébe ne jusson máskor ilyet csinálni!

S mikor hazaértek, a rendőr hazavitte egyenesen az anyjához;

— A Dunába akart ugrani. Vigyázzanak rá egy kicsit. Ez a cédula volt a kezében — és odaadta a számlát.

Hajléktalan tanító.

— Az aradi rendőrség tolonca. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 23.

Az éjszaka a rendőri őriárat züllött külsejű, szájalmas férfire bukkant az egyik mellékutcában. Célátalanul kódorgott, ami feltűnt az egyik rendőrnek. Egyszerre nem szólította meg, hanem megleste: hová megy a szerencsétlen teremtés. A rongyos ember pedig nagy óvatossággal belopózkodott egy magános házba, s az udvaron körülnézett. Azután pedig lábujjhegyen besompolygott az istállóba, ahol egy ló rugdalta a hidlást. A fáradt ember kimerülten rogyott az alomra. De csak néhány pillanatig maradhatott ott. Az ügyes rendőr, aki már az imént is szemmel tartotta, behatolt az istállóba és igazolásra szólította föl a züllött teremtést.

— Ki maga? — tudakolta a rend szigorú embere.

— Majd megmondom a rendőrségen — felelte a titokzatos éjszakai vendég — majd megmondom a biztos urnak, csak sietve vigyen már be, mert nagyon fázom. Épen azért jöttem az istállóba is, hogy meg ne fagyjak odakint.

A rendőr diadalmasan vitte be zsákmányát a laktaujába, ahol lefeküdt a határozottan tanult ember benyomását keltő fogoly. Ma reggel aztán fölvezették Szathmáry Béla dr. rendőrbíró elé, ahol csaknem sirva panaszoalta el szomorú sorsát:

— Tanító vagyok, tekintetes bíró ur. Sváb Bernát a nevem és hosszú ideig működtem a besztercebányai felekezeti iskolában. Tessék, itt vannak az okmányaim, — mondta és a rendőrbíró asztalára rakta az iratait. A sorscsapások azonban megfosztották állásomtól. A feleségem elhalt, utána pedig egyetlen fiam, aki már doktorátust is szerzett, hirtelen elpusztult. Bánatomban az ivásnak adtam magam és összetűztem a felsőbbiséggel. Azután Brassóban kaptam állást szintén felekezeti iskolában, de ott se fértem össze a fölöttes hatóságokkal. Ugy érzem, hogy mindenki ellenségem. Pedig most már látom, hogy bennem volt a hiba, a megbomlott idegeim okozták a veszedelmeket. Amikor Brassóból eljöttem, nem volt pénzem. Az ismerőseimet kerestem föl és azok támogattak. Most is azért jöttem, hogy egyik

Erzsébet szóltanul tilt le a székre. Az anyja rápillantott s olyan csodálkozva nézte, mintha most látta volna először. Rózi, aki már egy órája otthon volt, a számlát olvasta, majd észre vette rajta a szót, fölugrott, megsimogatta az arcát és így mondta:

— Erzsike, hát mért akartál itthagyni miniket...

Ugy érezte, hogy ezeket kell mondania, de nem gondolta őszintén egyetlen szavát sem. A szomszédoktól átszaladt a legdösebb nővére s egy pár perc múlva ott volt Mari is, rózsaszínre kifestett arccal és nagy, tollbóbitás kalappal a fején. Körülfájták és úgy nézték, akkora meglepetéssel és csodálkozással, mint egy különös idegent, aki véletlenül baveődött hozzájuk. Nem tudták, hogy mit mondjanak neki, vigasztalják-e talán és hogyan kezdjenek hozzá s ezekben a csöndes, kinlódó pillanatokban érezték meg homályosan azt, hogy hiába mozdának neki akármit, nem tudják egymást megérteni. Az anyja alázatosan tekintett rá, mint valami kisasszonyra és Mari a kalapjában és a szép ruhájában letérdelt mellé és megsókolta a kezét, mint a kis gyerekeknek.

— Ne sirj... — mondotta bizelkedve, pedig Erzsébet nem is sirt, csak a szeme volt vörös és olyan forró, mintha minden percben ki akart volna gyuladni. Behunyta s ebben a pillanatban olyan távol voltak egymástól, mintha tehetetlenül, megüvegesedett szemmel uszott volna valahol a vizen.

volt tanítványomat, Eckstein Mór aradi zsidó tanítót felkeressem és az ő támogatását kérem.

A körülbelül ötvenöt éves ember szava itt megcsuklott, mert a sirás fojtogatta a torkát:

— A gyermekem és a feleségem halála juttatott ideig — mondta, a kihágási bíró azonban gyorsan elvezette, mert már ugyanis sok alkoholt bűz áradt ki belőle. Egyszerre a kórházba vitette, mert beteg az állítólagos Sváb Bernát.

Egyébként pedig nem valószínű, hogy a különös idegen csakugyan az, akinek magát mondja. Sok ellentmondás van az előadásában. Ő 50–55 éves férfi, Eckstein pedig már szintén annyi idős, hogy szinte képtelenség, hogy tanítványa lehetett volna. Az se lehetetlen, hogy az idegen ember valahogyan megszerezte Sváb Bernát okmányait és most annak a nevében országos pumpoló körutat rendez.

A rendőrbíró megpróbálja megállapítani illetékeségi helyét, aztán hazatoloncoltatja.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az aradi úri kaszinó kilakoltatási pere cím alatt megjelent mai közleményünket a Bloch cég a következőképen egészíti ki: Az tény, hogy a Bloch cég először Fábry Sándor dr. ellen adta be a pert, mert Fábry dr., mint a Kaszinó igazgatója már levelezést folytatott a céggel a lakbér ügyében. Az első tárgyaláson a Kaszinó ügyvédje, Köpf János dr. illetékeségi kifogást tett, amire a cég Urbán Iván elnök ellen tette folyamatba a pert. Az tény, hogy a Kaszinó az előbbi háztulajdonosnak a hónap első tíz napjában szokta kifizetni a házbért, arra azonban, hogy az új háztulajdonos is akceptálja ezt a szokást, semmi megállapodás se jött létre. Az tény, hogy a Kaszinó november 7-én kifizette a lakbért, de azt a cég ügyvédje csak jogfentartással vette át. Különbben a napokban meghozza a bíróság ez ügyben az ítéletet.

§ A ravasz folttisztító. Sámuel Miksa aradi folttisztítót ma a büntetőjársbírószágon azért vonták felelőségre, mert egyik „kuncsaftjának” ruháját sem tisztítva, sem foltosan nem adta vissza. Sámuel a tárgyaláson azzal védekezett, hogy a ruha tisztítás közben teljesen széjjelfoszlott. A sértett a védekezésre indulatosan felelt:

— Hát maga vitriollal tisztítja a ruhákat? Ha ezt tudtam volna, oda sem adtam volna magának.

Zih József büntetőjársbíró megállapította, hogy Sámuel már többször vádolták hasonló manipulációkkal s a ravasz folttisztító mindannyiszor azzal védekezett, hogy tisztítás közben tönkrement a ruha. Sámuel egy heti elzárásra ítélték.

§ Megszűntetett csőd. A királyi törvényszék Herovitz E. aradi rövidáru kereskedő ellen elrendelt csődöt vagyonihiány miatt ma megszüntette.

§ Száznegyvenkétezer koronás kötségszámla. Zomborból jelentik: A csajkás községek és Csernyus Pál dr. ismeretes perét december 16-án fogja tárgyalni az újvidéki törvényszék. Csernyus dr. keresetében ezeket az összegeket követeli: Az iratok tanulmányozása és a tárgyalásokon való megjelenés körül felmerült készkiadásom 2000 K. A határvidéki intézmény tanulmányozása a vonatkozó alaptörvények és rendeletek felkutatása, az e körül felmerült időmulasztásom és munkadíjam 60.000 K. A vonatkozó iratok tanulmányozása, azok felkutatása, az így felmerült időmulasztásom és munkadíjam 60.000 K. A tárgyalásokon való megjelenésem körül felmerült munkadíjam és időmulasztásom 20.000 K. Összesen 142.000 K.

§ Börtönre ítélt irnok. Raidel János zimándi jegyzői irnok ez év folyamán a marhalevelek kiállítás díjaiból befolyt 143 koronát elkassztotta. A kir. törvényszék ma a sikkasztót, ki hasonló büntettekért már több ízben büntetve volt, 8 hónapi börtönre ítélte.

Tiszti köpeny a bérkocsison

— Különös levélkézbesítés. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 23.

Sok apró és mulattaó történetet tudnak arról, hogy milyen leleményes a magyar királyi posta és mekkora fáradtsággal hámozza ki a komplikált címzésekből, hogy tulajdonképen kinek is szól a levél. A legöregebb tréfák közé tartozik már a Nagybecskerekre szóló levelet Ötkoronásra címezni, Ujházi Edének „Mester” címmel ellátott képsélapot küldeni, vagy épenséggel azt követelni a postától, hogy „T. Nagy János urnak, Gulya ménes ott delelget” titokzatos címzésű levelet hibálanul kézbesítse a — kondorosi csárdába.

Azonban nemcsak unatkozó emberek találunk ki postát gyöttrő levélcímezés-ötleteket, hanem a mindennapi életben is bőven termel a szükség és kényszerűség ilyeneket. Elfelejtett, félig tudott és rosszul megjegyzett címeket egyre-másra kénytelen a posta kifürkészni, kinyomozni, sőt sokszor kitalálni a tisztelt levélírók helyett.

Igy az aradi postahivatalba a napokban a következő címzésű levél érkezett:

Annak a konflisnak, aki tisztí köpenyt visel
Aradon.

Budapesti postabélyegző volt a levélen, de a fentebbi íráson kívül egyetlen betű sem, ami a címzett kilétéről utbizgaitást adott volna. A postahivatal a többi hiányos címzésű levelekkel együtt ezt is áttette a bejelentő hivatalhoz, nyomozzák ki a címzett bejelentett lakását. A bejelentő azonban nem tartja nyilván, hogy a tisztí köpenyeges aradi konflisnak mi a neve és hol van lakása. A levelet tovább adták a detektíveknek, akik hamarosan megállapították, hogy Aradon tényleg van egy konflis, amelynek kocsisa ócska tisztíköpenyben védekezik az időjárás viszontagságai ellen. Névvel és lakáscímmel ellátva került vissza a különös levél a postához, amely aztán kézbesítette is a bérkocsisnak.

Amint azután kiderült, a furcsa címzésnek érdekes története is van. Egy fővárosi kereskedőnek a múlt héten Aradon volt dolga. Reggel érkezett és már délután vissza is utazott, itt tartózkodása alatt pedig egylovas bérkocsin járta be azokat a helyeket, ahol ügyeit el kellett intéznie. Már odahaza volt Budapesten, amikor azt vette észre, hogy egy csomó irománya hiányzik. A kereskedő gondolkozni kezdett és kiütötte, hogy a fontos iratokat alighanem a bérkocsiban felejtette. Arról azonban fogalma sem volt, hogy mi az aradi bérkocsi száma, csupán arra emlékezett, hogy a kocsison rézgombos tisztíköpenyt látott. Rövid töprengés után levelet írt az ismeretlen bérkocsisnak és kérte az okmányok elküldését. A posta leleményességébe vetett hit pedig megszülette a címet: *Annak a konflisnak, aki tisztí köpenyt visel...*

Mintán pedig az ilyen kényszerű címek ötletes kézbesítése rendszerint biztatásul szolgál a „vicces” embereknek, nincsen kizárva, hogy az aradi postahivatalt legközelebb ilyen levelekkel árasztják el: „Annak az urnak, aki állandóan kockás ruhákat visel”. „Annak a kékszemű, barnahaju, rendes száju és orru husz év körüli hölgynek, aki lila ruhában, zöld plörözös fekete bányakalapban sőtál minden este a korzón” stb.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	— 151
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— — — — — 151

Titokzatos levelek a temesvári rablógyilkosság ügyében.

(Vidéki-Ujvidéki János újból jelentkezik.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Temesvár, november 28.

Ismeretes, hogy a temesvári rablógyilkossággal vádolt Balázs Istvánt a temesvári esküdtbírók igazmondása alapján halálra ítélték. A bűntény aktáit ezzel mindenki lezártnak tekintette s már csak amiatt izgult a közönség, hogy kivégzik-e a halálra ítéltet vagy sem, most hirtelen nagy fonyodalmak szövődnek a bűntörbe s a halálos ítéletbe. A bonyodalmaikat egy levél kelti, amelyet Vidéki János aláírással még az ítélethozatal előtt a bírósághoz intéztek, amelyben az aláíró Balázst ártatlannak mondja s magát vádolja a bűnnel. A bíróság a tárgyalás során a levelet csak fogásnak tekintette s nem vette figyelembe, most azonban kiderül, hogy ez a Vidéki János létező személy, akivel Nagybecskerekben beszéltek is, aki levelét Nagybecskerekben adta föl. Így kerültek a bűntény bonyodalmaik most Nagybecskerekre s az ottani rendőrség nyomozza Vidéki Jánost, aki a tizenkettedik órában az akasztófa előtt hoz esetleg fordulatot a bűnténybe. A szenzációs eset részleteiről tudósítónk a következőket jelenti:

A temesvári rablógyilkossággal vádolt Balázs István bűntényének második tárgyalási napján kapta kézhez a bíróság Vidéki János levelét, amely így hangzott:

A törvényszéknek, Temesvár. Ugy hallom, hogy Balázs Istvánt föl fogják akasztani. Ő azonban ártatlan, tessék őt szabadon bocsátani. Én öltem meg Löwingert egy radikális zseb-késsel. A hegedűtököt az ajtó előtt kellett hagyynom, mert csak így tudtam megszökni. Hogy Balázs hogy jutott hozzám, azt nem tudom. Csak azt tudom, hogy a zsidó még sokkal többet érdemelt volna, mert sokat esalt, ma nem akarom gyilkolni, hanem dulakodás közben öltem. Mikor meghalt kiraboltam, de nem volt vele szerencsém. Engem nem fognak élve kézrekeríteni.

Vidéki János.

A tárgyaláson figyelembe sem vették a levelet s elvégezve a tárgyalást, mint tudjuk, Balázs Istvánt halálra ítélték. A halálra ítélt ügyvédje és rokonsága azonban nem tért napirendre a levél fölött, hanem mindenfelé kutatják a levélíró, aki Nagybecskerekben adta föl a levelet. Sikertült is nekik nyomára jutni és kideríteni, hogy Vidéki János Nagybecskerekben járt.

Ennek folytán Belle János tesöldi (temesmegyei) lakos, Balázs István sógora levelet intézett a nagybecskereki rendőrkapitánysághoz, amelyben ezeket írja:

Tekintetes rendőrkapitányság, Nagybecskerek. Balázs István sógoromat a temesvári esküdtbírók halálra ítélték. Ő azonban a gyilkosságot és rablást, mellyel vádolva van, el nem követte. A fő tárgyalás alatt e hó 23-án a bírósághoz levél érkezett Becskerekéről, melyben egy Vidéki János nevű ember önmagát nevezi meg a Lövinger Ferenc (kinek megölésével Balázst vádolják) gyilkosának. Azt írja az illető, hogy öngyilkosság vagy kivándorlás útján van, mire ezen levél kézhez jut. Tisztelettel kérem a tekintetes rendőrkapitányságot, azivekedjék kinyomozni, hogy Becskerekben egy Vidéki János nevű ember él, vagy élt-e? Kérném azt a szegény ártatlanul halálra ítélt kedvéért megtenni. Mély tisztelettel Belle János. Cimem: Tesöldi (Temesmegye.)

A nagybecskereki rendőrség tegnap délután kapta meg a levelet s bár kételkedéssel lehet fogadni Vidéki János tettességét a bűntényben, Reitter Oszkár rendőrkapitány köteleességéhez

híven, rögtön megindította a nyomozást s csakhamar kinyomozta, hogy Vidéki János tényleg járt Nagybecskerekben és pénteken délután megfordult az aradáci-utcai Bosko-féle vendéglőben, ahol a vendéglőssel beszélgetett is. A rendőrség ma reggel nyomban beidézte a Bosko-féle vendéglő jelenlegi bérletjét, Baloghi Sámuel és részletesen kihallgatta Vidéki János felől. A vendéglős kijelentette, hogy pénteken délután járt nála Vidéki János, akit ő Torontálvársárhelyről ismer arnyiban, hogy ott sokszor megfordult s mint amolyan züllött esavargót emlegették. Vidéki mikor beállított hozzá, pénzt kért tőle. A vendéglős munkát ajánlott neki, de ezt gyöngeségére és betegességére való hivatkozással nem fogadta el. Erre ő adott is neki egy csekélyebb összeget, majd rövidebb ideig még a vendéglőben maradt s az ott levőkkel beszélgetett. Elmondta a többek közt, hogy Perlaszról jött s innen Aradára, majd Temesvárra megy, onnan pedig hazatér Ótelekre, ahol már 12 éve volt. Ezzel azután eltávozott a korcsmából. A becskerekai rendőrség most a legszelesebb körű nyomozást folytatja az ügyben s annyit már megállapított, hogy Vidéki János három-négy nappal ezelőtt tényleg járt Perlaszon s onnan jött oda. Hogy a nagy főfordulást előidéző ember most hol van s mi a szerepe a temesvári rablógyilkosságban, azt a nyomozás előreláthatólag rövid idő alatt kideríti.

Mikes Gábor dr. temesvári rendőrkapitány így nyilatkozott az ügyről:

— Szerintem Balázs István bűnössége kétségtelenül be van igazolva. Annyiban kellemtelen a dolog, hogy ez a titokzatos Vidéki János most hiábavaló komplikációkat okoz egy befejezett ügyben.

— A temesvári rendőrség szintén foglalkozni fog Vidéki Jánossal?

— Természetesen. Már el is rendeltem körözését és a szomszédos esondórhatóságokat is értesítettem. Mindent el kell követnünk, hogy Vidéki János kézrekerüljön, mert csak az ő személyének bevonásával szüntethetők meg véglegesen az esetleges komplikációk.

Virágh Béla dr. törvényszéki elnök, ki Balázs István ügyének fő tárgyalását vezette, ezt mondta:

— Nagyon érdekes eset és természetesen most már mindent el kell a hatóságoknak követniük, hogy ez a Vidéki János kézrekerüljön.

— Befolyásolhatja-e ez a dolog Balázs István ügyének döntését a Kurianál?

— Balázs Istvánra nézve a most esetleg felmerülő körülmények csak a Kuria döntése után lehetnek kihatással. Ujrafelvételnek ugyanis csak akkor van helye, ha a Kuria a felterjesztett ítéletet már felülvizsgálta. A törvényszék a bűntény aktáihhoz csatolta Vidéki János levelét és még további két anonim levelet is, hogy mindaz, ami esetleg az elítélt javára szolgálhatna, a Kuria elé jusson.

— A Kuria döntéséig nincs tehát kilátás rá, hogy Balázs ügyében valami fordulat beálljon?

— A per ujrafelvétele, mint már mondtam, csak a Kuria döntése után kérelmezhető, még pedig az elítélt védője, vagy valamely rokona által. Addig is akadálytalanul megindítható azonban az eljárás Vidéki János ellen és ha ez az eljárás valamely Balázssra nézve kedvező körülményt derítene ki, úgy annak idején mi sem akadályozza Balázs perének ujrafelvételét.

— Amennyiben Vidéki János szintén részese volna a gyilkosságnak, úgy Balázs megszabadul a halálos ítéletől?

— Ez attól függ, hogy amennyiben es a

Vidéki János bűntársa volt Balázsnak, milyen szerepe volt a bűncselekmény elkövetésében? Lehetett a gyilkosság elkövetője és Balázs a felbujtó. Ez esetben a felbujtó is kaphat halálos ítéletet, amint azt a Papp Béla és Husz Ábrahám esete igazolja. Lehetett tettestársa Balázsnak a gyilkosságban, vagy lehetett Balázs a gyilkos és Vidéki csak segítője a rablás elkövetésében.

Láng Béla dr. ma délben megjelent Mikes Gábor dr. bűntényi rendőrkapitány előtt és átadott neki egy levelet, melyet a posta ma déli háromnegyed tizenkét órakor kézbesített neki. A Temesvárott feladott, ezuttal magyar szövegű levélnek Ujvidéki János az aláírója. A levél tartalma csaknem azonos a törvényszékhez intézett Vidéki János-féle levélével. Írója azonosnak mondja magát Vidéki Jánossal és kéri a védőt, bocsásson meg neki, hogy már másodsor alkalmatlankodik, de úgy látja, hogy nem vették komolyan első levelét. Ő tehát ismét elmondja, hogy ő ölte meg „azt a zsidót”. Ő szurta le „egy radikális kései” és mindannyian elkárhoznak, akik Balázs Istvánt ártatlanul az akasztófa juttatják. Őt magát ne keressék, mert sohasem fogják megtalálni. Ő „még egy pár zsidót agyon fog fűtni.”

A költő házassága.

— Válasz az esküvő napján. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, november 28.

A mai budapesti lapok némelyikében a következő házassági hír jelent meg:

Tóth Béla gazdasági akadémiai tanár házasságot kötött Budapesten Unger Ila kisasszonnyal, az Alba Nevis álnéven ismert írónővel. Az ifju pár a férj tartózkodási helyére, Mexikóba utazik.

E hír szerint ma délelőtt kellett volna az ifju párnak utrakelnie, hogy Mexikóba utazzanak. A házasság azonban az első napon felbomlott és pedig tragikus körülmények között. Az ügy részletei a következők:

Tóth Béla, aki egy gazdag földbirtokosnak a fia, néhány évvel ezelőtt kiment Amerikába, hol a mexikói gazdasági akadémiának tanára lett. Talán három év előtt visszatért két három hónapra Magyarországra és egy társaságban megismerkedett Alba Nevissel. Udvarolni kezdett a fiatal leánynak és az ismeretséget Mexikóba visszatérése után is fenntartotta. Végül is olyan komoly formát öltött a távoli összeköttetés, hogy Tóth Béla eljegyezte az érzéki, verseiről híres költőnőt.

Tegnap volt az esküvő, amelyre Tóth Béla pár nap előtt Budapestre érkezett. A fiatalember rendkívül izgatottan, idegesen töltötte a napokat és ilyen állapotban jelent meg az esküvőn is, amely azokatlan eseménynyel fejeződött be.

Közvetlenül azután, hogy elhagyták az anyakönyvvezetői hivatalt, a menyasszony szüleihez sietett és kijelentette, hogy nem hajlandó férjét követni, miután az az esketés alatt olyan magatartást tanúsított, hogy azt a gyanút keltette fel benne, hogy nem ép elméjű. Hiába volt minden kapacitálás, Alba Nevis, most már Tóth Béláné nem akart visszatérni férjéhez, sőt a nászlakomára sem ment a társasággal a Royal-szállodába, hanem szüleihez hazament.

Nemsokára levelet hoztak Tóth Bélától, amelyben azt írta új feleségének, hogy vagy rögtön vele jön, vagy őt is, magát is lelövi. A menyasszony ezután még inkább vonakodott, nem exaltált férjét fölkeresni.

Tóth Béla pedig beváltotta szavát: elkésredésében öngyilkossági kísérletet követett el. Többször magára lőtt anélkül, hogy komolyan megsebesült volna. A fiatallembert szüleihez vitték Vácra, ahol most ápolás alatt van.

ARADI KÖZLÖNY

1911. évi december 1-től új előfizetést nyitunk az Aradi Közlönyre.

Az Aradi Közlöny ma Délmagyarország legelterjedtebb, legtartalmasabb és legkedveltebb napilapja. Hétköznaponként 16, vasárnap és ünnepnaponként 24—32 oldalon jelenik meg. Az Aradi Közlönyt a közönség minden rétege olvassa, épen ezért a legjobb hirdetési organum.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai:

egy hónapra 2 K. 40 fill.
negyedévre 7 " — "

Az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptára az idén a szokottnál még nagyobb terjedelemben és dúsabb tartalommal jelenik meg. Az Aradi Közlöny díszes naptára karácsonyra készül el és az Aradi Közlöny minden negyedéves előfizetője, amennyiben előfizetési hátralékban nincs, — az esetben is, ha az előfizetést havonként újítja meg — ajándékkal kapja.

Minden új előfizető, aki december 1-vel negyedévi előfizetéssel belép az előfizetők sorába, vagy annak idején negyedévre kiegészíti, karácsonyi ajándékkal ingyen és bérmentve kapja

az Aradi Közlöny Nagy Képes Naptárát
az 1912. s.öködévre.

VÁROS ÉS MEGYE.

A Spitzer-hagyaték felhasználása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 29.

A mai nappal Arad város véglegesen birtokába vette néhai Spitzer Ignác hagyatékát. A belügyminiszter ugyanis ma érkezett leiratával arról értesítette a várost, hogy jóváhagyta a Spitzer alapítvány alapító oklevelét és megengedi, hogy a városi pénztárban kezelt értékpapírok jövedelmeit a megjelölt célokra felhasználja a város. A múlt év február havában tartott közgyűlésében a törvényhatósági bizottság öt alapító oklevél tervezetét fogadott el és terjesztette fel a miniszterhez és e szerint a város ötféle célra fordítja a Spitzer hagyatékot: 1. Közkórházi alap: 563587 korona. 2. Arad-gáji román és szerb gyermekek meleg ruhával való ellátására: 5000 korona. 3. Aradvárosi gyermekek — felekezeti különbség nélkül — téli ruhával történő ellátására: 5000 korona. 4. Az örökhatály halálának évforduló napján a szegények közti szétosztásra: 4600 korona. 5. Az aradi polgári menház eljaira: 5000 korona.

Mint hogy azonban a kórház építést szolgáló 563587 korona felhasználására időközben, az új közkórház létesítésének eszméje következtében más módzatot kell majd keresni, mint ahogy azt a most jóváhagyott alapító oklevél megjelöli. Valószínű, hogy a tanács még mielőtt a törvényhatóság tudomására hozná a miniszteri jóváhagyást, valami pozitív megállapodást provokál az új közkórház építésének ügyében is.

Városi burgonya eladása. A tanács ma tartott rendkívüli ülésében több ajánlatot tárgyalt, melyeket burgonya termelők nyújtottak be. Valamennyi szilágymegyei burgonyát ajánl

és pedig olyan áron, hogy a város az egész tél folyamán mint jelentékeny árszabályozó faktor viheti a piacra árúját. A közönség önköltségen kapja a krumplit. Hatenként kétszer métermázsánként mérik ki a tűzoltólaktanyában, naponta pedig a piacon jut hozzá a közönség. Az árakat időről-időre hozza nyilvánosságra a társ.

Csatornázási értekezlet. Az erzsébetvárosi polgárok november 29-én szerdán a Mókushoz oimzet: vendéglőben értekezletet tartanak, melyre a törvényhatósági tagokat ezuton is meghívják. Az értekezlet a csatornázás ügyével foglalkozik.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Szerda: Kisgróf, operett. (B. bérlet.)
Csütörtök: A papa, vígjáték. Bemutató. Szendrey Mihály huszonöt éves jubileuma. (A bérletszűnet.)

Péntek: A papa, vígjáték. (C. bérlet.)
Szombat: A papa, vígjáték. (A. bérlet.)

Szendrey Mihály jubileuma.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 28.

Csütörtökön ünnepi Szendrey Mihály huszonöt éves színészi jubileumát. A jubileumot rendező bizottságnál máris bejelentette a legtöbb szintársulat részvételét. Itt lesznek a Nemzeti Színház, a Vígsház, az Opera és a legtöbb vidéki szintársulatok kiküldöttei. Eljönnek a jubileumra az igazgató meghitt barátai, akiknek a sorában nem egy országosan ismert művész van. Aradon lesz ezenkívül sok vidéki színigazgató, akik személyesen fognak eljönni, hogy a jubilálót ünnepeljék. Az ünnepély fényét emelni fogja ezenkívül a vallás- és közoktatásügyi miniszter kiküldöttjének jelenléte, aki a kormány szerencsekívánatait fogja tolmácsolni. Hódmezővásárhely közgyűlése a napokban elhatározta, hogy testületileg képviselteti magát a jubileumon. Kassa, Pozsony, Fiume városa pedig, ahol Szendrey szintén néhány évig színigazgatóként működött, jegyzőkönyvileg fogja szerencsekívánatait kifejezni.

A jubileum első része a színelőadás előtt, a színpadon fog lefolyni. Pontban hét órakor összegyűl a szűkebbkorú ünnepelők tábora és a kiküldöttek beszédekben fogják üdvözölni a jubiláló színigazgatót. Ezután kezdetét veszi az előadás, amelynek keretén belül a közönség ünnepelheti a színigazgatót.

Színre kerül Flers és Cailletet kedves tárgyú vígjátéka, a Papa, amelynek főszerepét maga a jubiláló színigazgató fogja eljátszani. Az előadás színlapja a következő:

Papa. Vígjáték 3 felvonásban. Írták: Flers és Cailletet. Fordította: Molnár Ferenc. Személyek: Larzac gróf Szendrey Mihály, Jean a fia Beregi Sándor, Georgina Harmath Józsa, Charnevil Győző, Josasse abbé Várnay, Colotte Novák Irén, Jean Vendrey Vilma, Verviers Vass, Aubrun Herold. Az előadás pontos időben fog megkezdődni. A színpadi ünnepsély közönsége a főbejáraton át juthat el a színpadra, a jobboldali vasajton keresztül. A színelőadás után bankett lesz a Fehér Kereszt tálkerti-jében.

* Modern költők a Kőlcsey egyesületben. Szendrey Mihály előadását, melyet szombaton akart a Kőlcsey-egyesületben megtartani, januárra halasztotta. Most Ferenczy József dr. előadásán kívül még egy előadás lesz. Juhász Ferenc, a Kőlcsey-egyesület tisztviselője a ma-

gyar új verstermelésből fog néhány szemelvényt bemutatni. Szaválni jog: Ady Endrétől, Babits Mihálytól, Gellért Oszkártól, Dutka Ákostól, Balázs Bálától, Juhász Gyulától és Emőd Tamástól. A változatos tartalmu felolvasást szombaton Kisfalusi István főgimnáziumi tanár érdekes természettudományi előadása fogja megnyitni. „Szociális élet az alsórendű állatoknál” előadásának a címe. Jegyek a Kőlcsey-egyesület szombati felolvasására a könyvkereskedésekben előre válthatók. Akik új tagokul lépnek 1912-re, a 4 korona tagsági díj lefizetésével jogot váltanak már most egy igazolványra az összes felolvasásokra.

* Ki legyen az aradi primadonna? A mai nappal befejezzük a bérlőközönség szavazatainak közlését. Ma még közreadjuk a következő szavazatokat, amely Diósy Nusi Aradon való maradása mellett szólnak: özv. Baloghy Imréné, Szilágyi Manó, Turay Béla. Együttal pedig megismerjük a szavazatok mérlegét. Beérkezett 89 szavazat ebből Diósy kapott 79 szavazatot, Kállay Jolán tízet. Ezek a számok azt bizonyítják, hogy nem az újságok és nem a nagyhangú vitázók döntenek el, vajon ki tetszik az aradi közönségnek, hanem a legelfogulatlanabb kritikus: a bérlő közönség.

— Új napilap Budapesten Budapesti Presse címen német nyelvű új politikai és közgazdasági napilapot indít Veszti József december 20-án. Az új lap programja hazánk politikai, gazdasági és szellemi kultúrérdekeinek hathatós felkarolása és harcra képviselése a politikai pártok érdekeihez. Különös súlyt vet az új lap a közgazdasági élet minden ágazatára és e célból önálló külön mellékletben fogja naponta tárgyalni a magyar pénzügy, kereskedelem, ipar és mezőgazdaság kérdéseit. Magyarország igazait a külfölddel szemben s a nyugati kultúra eszméit ép oly bátor elszántsággal fogja képviselni, mint amily szívósan fog küzdeni a nyugati kultúra eszméinek hazánkban való terjeszkedéseért. A „Budapesti Presse” első száma december 20-án fog megjelenni.

* Az aradi autonóm katolikus-kör estélye. Az Aradi Autonóm katolikus kör szerdán tartja második felolvasó estélyét az ipartestület házában díszteremben. Ez alkalommal előadók lesznek Strommer Viktorin dr., a pannonhalmi tanárképző-intézet tanára és Krüger Aladár dr. nagyváradi ügyész, kiknek kiváló szóbeli hírneve előre biztosítja az est sikerét és indokolja azt a széleskörű érdeklődést, amelyet a közönség az előadás iránt tanusi. Az est műsora a következő:

1. Dvorák: Vonósnégyes F-dur Op. 96. (I. tétel.) b) Tschaikevsky: Andante Cantabile. Előadja: Karhanek Ferenc, Eckhardt István, Kell Rezső és Mütter Müller József. 2. Strommer Viktorin dr. előadása: Krisztus és az egyén. 3. Weber-Sonáta. As-dur Op. 39. (I. tétel.) Zongorán előadja: Kalletsky Vilma zenetanárnő. 4. Krüger Aladár dr. előadása: Békebontás vagy zászlóbontás?

Az elnökség különösen felhívja a közönség figyelmét arra, hogy az előadás pont öt órakor kezdődik s előadás alatt az ajtók lezárva tartanak.

* Községek naptára. Vass Dezső újszántanai községi jegyző rendkívül praktikus, a községek számára szinte nélkülözhetetlen naptárt adott ki. A „Községek Naptára” a tartalmas szépirodalmi részen kívül Arad és Csanádmegye főbb tisztviselőinek életrajzát közli. A majdnem száz oldalra terjedő „Hasznos tudnivalók a községi életben” című rovat a községi bírák, jegyzők és rendőrök teendőit részletesen sorozza fel. A naptár, mely az aradmegyei községi és körjegyzők egyesületének jóváhagyásával jelent meg, bolti ára 1 korona. A tiszta jövedelem tíz százalékát a naptár szerkesztője a vármegyei községi jegyzők nyugdíjintézetének ajánlotta fel.

* Az aradi új tárlat. Weisz Leó aradi épkereskedő cég a változatosság kedvéért egyszerre több hírneves festő képeiből rendezett kiállítást a Minorita palotában lévő üzleteinek irakátában. Többek között Olgay Ferenc, Ferdi Kovács, Markó Ernő, Edvi Illés Aladár és Révész Béla sikerült képei szerepelnek a kiállításon.

* A Kultura 16. száma ismét a szokott műveszi kiállításban és bő tartalommal jelent meg. Tartalma: Skita Ervin: Statáriális és motorialis drámák. Göncz Lajos: A vén diófa. Halmi Bódog: Nyugat felé. H. Halmy István: Az élet-csúcsokon. Szalay Mihály: Én kedvelem... Orbók Attila: A ritka szerencse. Kanizsa István: Egy halott szobában. Zsirkay János: A fülbevaló. Boros Ferenc: Az utcasarokról. Bányai Károly: Gyermekkori bűnök. Tábori Kornél: A magyar Svengali. Ámon Vilmos: Az idegasszony. Andor Gyula: Szivem... Havas Zoltán: Napló töredékek. Finta Sándor: A salzburgi várban. Hendel Ödön: Sirola Ferenc új olasz Petőfi fordításai. Holló János: A szolnoki festő-kolonía. Haugay Sándor: Kóber Leó kiállítása. Gerő Ödön: Kernstock Károly. Büky György: A leányvásár. Georgius: Az apja fia. Képek: Kernstock Károly: Anya és gyermeke. Az anya. Szövegképek. Kóber Leó: Szövegképek. Könyvdiszek: Palla Jenő, Szalay Pál és Veres Károly.

* Kis gróf. Szerdán este ismét színre került Rényi Aladár dr. nagysikerű operettje, a Kis gróf. A szereposztás változatlan.

* Új műsor az Apollóban. Az Apolló-színház vezetősége mindig gondoskodik arról, hogy a közönség igénye minden irányban kielégítést nyerjen. A közelmúltban több felvonásos, nagyon is komoly drámák domináltak az Apolló-színház műsorát, úgy, hogy most szinte élénkséget visz ebbe az egyhangúságba a szerdai új műsor, amely színesen s változatosan van összeállítva a filmgyárak legújabb és legsikerültebb termékeiből. Egy szemefogó cirkuszi látványosság vezet be a műsort, utána egy megkapó dráma jön s ezt a szent Nilusról készült eredeti felvételek követik. Pali, a kitűnő komikus, a nevetető mókáival persze nem marad el ez alkalommal sem. Slágerei a műsornak a „Harc a sziklásucon” és a „Galamb és a vérese” című drámák. Az előbbi dráma egy gyönyörű hegyváros oszucán játszódik le, míg a másik sláger a munkásszónokok életéből meríti a történetét. Az új műsorra felhívjuk a közönség érdeklődését. 177

* A portugál lovasság. Nem tulzás, ha azt állítjuk, hogy az Uránia színház sportképségeit egyetlen mozgóképfényképszínház sem éri utól. Nagy sikereket mutathat fel sportesemények színrehozatalával az Uránia, de egyetlen sportkép sem lepte meg annyira a publikumot, mint a most műsorán szereplő portugál lovasság. A helyőrség tisztikara már hétfőn megnézte a képet és elragadtatás hangján nyilatkozott a képről. Eddig keveset hallottunk a portugál lovaseágról, a ma látottak után azonban a legnagyobb elragadtatással beszélhetünk a portugálok lovasbravúrájáról. A legnehezebb terepben nyaktörő akadályokon száguldoznak át nemes paripáikon. Meredek sziklaoldalokon leoszvasza, zebesfolyású vizeken keresztül, irdatlan erőkön át rohannak. Ajánljuk, hogy nézze meg mindenki ezt a képet, aki gyönyörködni tud a legszebb sportban, a lovaglásban. 175

* Szerelmi vágy. Az Uránia színház legújabb szenzációja Paul Bourgetnek a nagy analitikus regényírónak egyik remek műve a Szerelmi vágy. A fenomenális színművet a Nordisk film utólráhetetlen feldolgozásában mutatja be az Uránia. A darabban a világhírű dán művészek játszanak. 175

Szakértők a zugbankárokról.

(Vagyon nélkül „in sich” tőzsdejáték.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, november 28.

A zugbankárok pörének tárgyalása eljutott a legfontosabb fejezetéhez: a szakértők véleményének előterjesztéséhez. Négy szakértő szerepel a monstre-pörben. Két könyvszakértő és két tőzsde-szakértő. A törvényszék részéről Fleiszig Sándor tőzsdetanácsos és Szontágh Emil a könyv, illetőleg tőzsdészakértő, a védelem ellenőrző szakértői pedig Krausz Simon, a tőzsde nagytekintélyű tagja és Pinterics Károly.

Ma a tárgyalás a szakértők meghallgatásával kezdődött.

Szontágh Emil, Pinterics Károly könyvszakértők és Fleiszig Sándor, a Magyar Bank igazgatója, tőzsdészakértő együttes véleményét Pinterics terjesztette elő.

Előadja, hogy az 1905 májusban alakult Neumann Miksa és társa cég az alakulásakor 38.528 korona tőkét vett át a Neumann Lipótcégtől és Lóránt Félix 48000 koronát helyezte az üzletbe. Ezt később 70.000-re emelte, de viszont 1905. októbertől egész 1906. novemberig egy fillérenyi tőkéje sem feküdt az üzletben. És igen sokszor többet vett ki Lóránt, mint amennyit valaha is betett. Az üzletet tehát a tőzsdei hitel tartotta fenn. Az üzleti könyv a cég vagyoni állapotát nem mutatja ki. Már pedig az in sich játszó bankárnak kell, hogy vagyona legyen.

A szakértők felsorolják, hogy a felek milyen és mennyi papírt vettek s konstatálják, hogy a cég nagy mértékben nem vette meg megbízói részére a papirokat, hanem magában játszott.

A Neumann-cég a napi árfolyamokat betartotta. A szakértők véleménye szerint a fedezeti értékeket a cég nem adta el előbb, mint a fél tényleges vesztesége beállott, mert minden bizományos érdeke, hogy a fedezetet és a felet minél tovább megtartsa. Az, hogy kinek a letéte került időnként eladásra, a könyvekben ki nem tűnik. Az üzletfelekkel egyébként a cég mindig pontosan leszámolt és a leszámolás után a fedezeti érték vagyon összegébe olvadt.

Az alkuszdíj, jutalék, folyókamat, tőzsdeadó felszámítása a papiroknál az üzleti szokásoknak megfelelő volt. A cég a megrendelt értékeket elméletileg a feleknek fedezetére hitellelte annak alapján, a mely hitelt ő a tőzsdeügynököknél élvezett, gyakorlatilag csak a felek veszteségeit. Ez állandóan körülbelül 120 000 korona volt. A cég 426,903 korona kamatot és költséget kapott a felektől, (a sértettektől 76 028 koronát), fizetett pedig 82 397 koronát. Prolongációra elfizetett 79 216 koronát.

Az in sich üzletben a szakértők jogosnak mondják a kamatszámítást. Az összes üzletfelek 1,503,203 koronát vesztek és 312 697 koronát nyertek. Díjügyletekben vesztek 222.135 koronát és nyertek 96.594 koronát. Mint kétes követelést leirt a cég 62.745 koronát. Több nyereségi és veszteségi télelt sorolnak föl a szakértők s végeredményben megállapítják, hogy a cég feleivel szemben árfolyamon 495.967 koronát nyert.

Az 1907. év végén a papirok eső irányzatot tanúsítottak. 1908 elején javult az árfolyam, de aztán ismét esett. Ennek okát a szakértők az amerikai pénzkriszisen látják. Majd részletesen előadják a szakértők, mi volt az oka a brassói cellulóze részvények áreszkénésének, melyet a gyár akkori rossz konjunktúrájának tulajdonítanak. Ezeket azonban előre senki sem tudhatta; aki távol állott a vállalatától. Mesterséges áralakulást a jelen esetben lehetetlennek tartanak.

Szontágh szakértő különvéleménye szerint az, hogy Neumann a rossz konjunktúrákról idhatott, nem bizonyítható, de véleménye szerint abból a körülményből, hogy megbízóival szemben ezekben a papiroknál áresésre játszott, következtethető.

Elnök: Képes lett volna-e a cég a megitt papirokat szállítani, ha a kommitensek ezt ránták volna?

Pinterics: Ha valamennyi megbízó egyszerre kívánta volna a szállítást, nem igen tehetett volna annak eleget, de fokozatosan szállíthatta volna.

Elnök: Megállapíthatják-e a szakértők, hogy a cég kevesebb papírt szerzett be, mint a mennyit a felek vettek?

Pinterics: Jóval kevesebbet. A többire in sich játszott.

Elnök (Neumannhoz): Mi volt az oka annak, hogy megengedte Lórántnak, hogy a betétjét kivegye?

Neumann: Mert nem volt rá szükségem. — Miből tett akkor eleget a kötelezettségének?

— Az ügyfelek letétjéből.
A tárgyalást holnap folytatják.

HIREK.

Egy nagyváradi pénzüintézet fiókjára Aradon

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 28.

A peceparti metropolisban — mint ahogyan Biharország fővárosát sok tulzással nevezni szokták — a gazdasági élet faktorai új területek meghódítására indultak el az utóbbi hónapokban.

Alig fél esztendeje, hogy megkezdte az aradi ingatlanok vásárlását a nagyváradi konzorcium, már is olyan hír terjedt el Nagyvárad financiai köreiből, hogy Arad voltaképpen egy elhanyagolt, parlagon heverő nagy darab terület, amelynek anektálása direkt a nagyváradi fináncsenikre vár.

Ezt a komikus híresztelést bizonyítja az is, hogy a Nagyváradi Központi Takarékpénztár most Aradon fiókinézetet akar létesíteni. A Nagyváradi Központi Takarékpénztár nemrég a Biharmegyei Központi Takarékpénztár és a Biharmegyei Termény- és Hitelszövetkezet fuziójából keletkezett Popper Ákos dr. igazgatása alatt. A Nagyváradi Központi Takarékpénztár az aradi gazdasági élet több ismert szereplőjét szólította föl a fiók felállításának alapmunkálataira, azonban sok helyen elhárították maguktól ezt a megtisztelő bizalmat, úgy gondolkozván, hogy Aradon szép számmal vannak azok a pénzüintézetek, amelyek e város és a környék gazdasági szükségleteit jól kielégítik, tehát fölösleges fáradság volna a nagyváradi bankfiók felállítása.

A Nagyváradi Központi Takarékpénztár azonban nem mondott le a terv megvalósításáról s jelenleg egy aradi ügyvéd, meg egy építésmérnök fáradoznak a fiókinézet megteremtése érdekében. Hogy ez sikerül-e, az kétséges.

Az aradi piac ismerői ugyanis nem jósólnak hosszú életet ennek a fiókinézetnek, mert hiszen majdnem képtelenség is, hogy annyi virágzó aradi takarékpénztár között egy nagyváradi intézet filialeja prosperálhasson.

— Az új bíborosok. Rómából jelentik. A pápa ma reggel titkos bíbornoki konziliumot tartott, melyen a kinevezendő új kardinálisok személyére történt megállapodás. Az új kardinálisok a következők: de Cos y Macho József Valladolid érseke, Falconio Diomedesfarissai címzetes érsek, apostoli követ az Egyesült államokban, Almaray Santos Henrik sevillai érsek, Vico Antal spanyol apostoli nunciusz, Grano di Belmonte odessai címzetes érsek, Farley János Mária newyorki érsek, Bourne Ferenc Westminster érseke, Bauer Ferenc olmtüzi hercegérsek, Amette Leon Adolf párisi érsek, O'Connell Vilmos bosztoni érsek, Dubillard Ferenc Virgil chambery-i érsek, Nagl Ferenc bécsi hercegérsek, Noverie de

Cabrieres Ferenc montpellier-i püspök, Bisleti Kejetán pápai majordomus, Lugari János, a szentségek kongregációjának ülnöke, Falconio Basil, a szent konzilium kongregációjának titkára, s végül Billot Lajos atya és Rossum Vilmos atya a Megváltó-rendbeli áldozópapok. A 18 új kardinális közül 13 már Rómába érkezett, hogy november 30-án tartandó nyílt konzisztóriumon átvegyék a kardinális-kalapot. A többi öt, köztük az olomützi hercegérsek és a bécsi érsek, a pápa külön követeitől fogja átvenni a barrettet. A Giornale d'Italia szerint a pápa még monsignore Giustini, a szentségek kongregációjának titkárát is „biborosnak” nevezte ki, ezt a hírt azonban hivatalos helyről eddig még nem erősítették meg.

— Az aradi üzletvezetőségi palota építése. Csak ma adtunk hírt arról, hogy Arad nagynevű országgyűlési képviselője, Tisza István gróf hathatós támogatásával lehetővé válik az aradi tőzsde-bírószék szervezése. Ma ismét egy igen jelentős létesítmény megvalósulásáról számolhatunk be és egyúttal megállapíthatjuk azt is, hogy Tisza István gróf ezúttal is bizonyosságot adja Arad közügyeivel szemben tanúsított őszinte érdeklődésének és cselekvést, alkotást jelentő pártfogásának. Mint teljesen megbízható és föltétlenül hiteles forrásból értesülünk a kereskedelmi minisztérium illetve az államvasutak igazgatósága, a költségvetés parlamenti elintézése után nyomban kiírja az aradi és szabadkai üzletvezetőségi paloták építésére az árlejtést. A költségvetésben, az építkezésekre felvett tételek egy része a két palota létesítésére van szánva. A kora tavasszal meg is kezdődik Aradon az építkezés. Erről az illetékes tényezők a legkompetensebb helyről már értesítést is kaptak.

— Új püspökök eskütétele. Bécsből jelentik: A király ma délelőtt tizenegy órakor eskette meg Mikes János gróf és Hosszu Vazul újonnan kinevezett püspököket. A király, aki indispozíciója következtében egy hónap óta Schönbrunnban tartózkodott, a kedvezőtlen, esős időjárás ellenére is kora délelőtt Schönbrunnból a Hofburgba hajtatott. Az eskütételnél a magyar kormány képviselőjében Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter asszisztált; az eskümentát belvárdi Révy Ferenc dr., a király személye körüli minisztérium miniszteri tanácsosa olvasta. Az eskütétel után a király külön kihallgatáson fogadta Mikes gróf és Hosszu püspököket. Zichy János gróf ma délután visszautazott Budapestre.

— Rotschild Gusztáv báró halála. Késő éjjel azt jelenti fővárosi tudósítónk, hogy egy Párisból érkezett távirat szerint a francia fővárosban ma délután meghalt a párisi Rotschild-ház feje, Rotschild Gusztáv báró, aki 82 évet élt. A most elhunyt pénzarisztokrata Rotschild Jamesnek második fia volt és a párisi háznak ő volt mostanig a seniorja.

— A pesti izraelita hitközség elnöke meghalt. Budapestről jelentik: Neumann Fülöp dr. királyi közjegyző, a pesti izraelita hitközség elnöke ma rövid betegség után meghalt. Az idén december 13-án lett volna 50 éve, hogy doktorátusát megszerozta, 6 év óta a hitközség elnöke volt. Halálát nemcsak ismerősei, barátai és rokonai gyászolják, hanem a szegények is, akiknek jótékony támogatója volt.

— Incidens egy román bálon. Az aradi Tribuna értesülése szerint különös incidens zavarta meg a minap a honetói (gurahonci) román intelligencia mulatságát. A napokban a honetói és környékbeli románok nagyobb mulatságot tartottak, amelyen a román nemzeti táncot is ellejtették. Alig fejezték be a táncot — írja a román lap — csendőrök jelentek meg a bálteremben és a tánchoz szükséges román nemzeti színű kokárdákat, diszítéseket elkobozták. A csendőri beavatkozás nagy feltűnést keltett a bálzóók körében és a rendezőség tagjai megkérdézték az aktust teljesítő egyik csendőrtől:

— Miért veszik el tőlünk a jelvényeinket?

— A borossebesi főbíró ur parancsolta — felelte a csendőr.

A bál rendezői ellen izgatás miatt megindult a kihágási eljárás. — Hogy mennyi a valószínűség ebből a jelentésből, azt ma még nem tudtuk megállapítani, mert nem tudtuk összeköttetést kapni a honetói hatóságok vezetőivel. Mindenesetre feltűnő ez az incidens, mert hiszen a miniszterelnök nemrég olyan rendeletet adott ki, hogy csak akkor van szükség hasonló esetekben hatósági beavatkozásra, ha a román színek használata direkt izgató szándékkal történik.

— Törzstiszti előléptetések. A katonai hivatalos lap mai száma közli a következő törzstiszti előléptetéseket: Ő felsége Bothmer Árpád báró vezérőrnagyot a m. kir. 75. honvédszolgáldandár parancsnokává, Hoen Miksa lovag hadügyminisztériumhoz beosztott ezredes ugyanazon minisztérium sajtóosztályának főnökévé nevezte ki. Schmidt Bruno és Gregorovics Leo nyugalmazott vezérőrnagyoknak az altábornagyi, Alexandrovics Károly nyugalmazott ezredesnek pedig a vezérőrnagyi címet és jellegét adományozta a szokásos díjak elengedésével. Brosch Sándor számfelületi vezérkari alezredes, Ferenc Ferdinánd főherceg szárnysegédjét a katonai irodájának főnökét a vezérkarban való meghagyás mellett december 1-től ő felsége csapatszolgálatra a tiroli 2. számú császárvadász ezredhez rendelte s ezen ezred parancsnokává nevezte ki s kitűnő szolgálatainak elismerése mellett neki a Lipót-rend lovagkeresztjét a szokásos díjak elengedésével adományozta. Bardolff Károly dr. vezérkari ezredes a király Ferenc Ferdinánd főherceg szárnysegédévé és katonai irodájának főnökévé nevezte ki. Végül Spaitz Sándor 9. honvédszázadvezetői századost a vezérkarba osztotta be s szolgálattételre a hadügyminisztériumhoz rendelte be.

— Az aradi áru- és értéktőzsde előkészítő bizottsága ma délután a Kereskedelmi és Iparkamara tanácskozó-termében ülést tartott, melyen örvendetesen tudomásul vette az aradi tőzsde előmunkálataiban elért sikereket s gróf Tisza Istvánnak táviratban köszönetet mondott közbenjárásáért. Az értekezlet ezután nyomban alakuló közgyűléssé alakul át, a már kidolgozott alapszabályokat letárgyalta és elfogadta, Steiner Ferencet a végleges megalakulásig az elnöki tisztség betöltésére felkérte s Varjai Lajos dr. kamarai titkár a tőzsde főtitkárát megválasztotta.

— Abdul Hamid ékszerének árverése. A risból jelentik: Tegnap kezdődött meg Abdul Hamid volt szultán ékszerének elárverése. Az első nap bevétele 2,652,355 frank volt; az árverés második napján 1,900,000 frank vettek be.

— Nincsen só Aradon. Megírta az Aradi Közlöny, hogy a sóhiány nemcsak Aradon, hanem az egész megyében ijesztő mérvet ért. Ma például a sóhivatalban valósággal varehadtak az emberek egy-egy darab sóért. Érthetetlen, hogy az illetékes hatóságok miért nem intézkednek a sóhiány ügyében, mert hisz ha sóinség tovább is így tart, a legkellemetlenebb helyzet állhat elő, s a megye lakói még ehöz ételhez sem juthatnak majd.

— Elzárják a vizet. A vízművek zárgonokossága tudatja a közönséggel, hogy a Bore Béni-tér mindkét oldalán, a Munkácsy és Orczy utcákban s hó 29-én este fél tiztől reggel 6 óráig, a József főherceg-ut mindkét oldalát, továbbá az Andrássy- és Szabadságtereken pedig december hó 1-én szintén este fél tiztől reggel ötig a vízszolgáltatás szünetelni fog; figyelmezteti az említett utcák és terak lakóit hogy ez időre kellő mennyiségű vízzel lássák el magukat.

— Vasuton meglöpött marhakereskedő. Takács Máttyás marosillyei marhakereskedő ma megjelent a rendőrségen és feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az éjszaka az erdélyi személyvonaton 1300 koronáját állítólag ellopták. Takács Piski közelében elővette kabátja zsebéből tárcáját és pénztét megolvastat. A pénzt maga mellé tette egy padra és mikor átakart szállni egy másik kocsiába, akkor már tárcáját nem találta. Aradra jött, hogy az itteni rendőrség segítségével kerüljön pénze birtokába.

— Vesélyes orvosság. Budapestről jelentik: Tegnap este Lombár János huszonegy éves magánhivatalnok gyanus körülmények között meghalt. Lombár ideges volt s betegsége ellen a Battle és Társa párisi cégtől hozott egy Bromidia nevű orvosságot, amelyet a használati utasítás szerint naponként három evőkanállal kell bevenni. Az orvosság tegnap délután érkezett meg s a beteg este néhány perccel nyolc óra után egy evőkanállal bevett belőle. Alig néhány perc múlva iszonyu kínok gyötörték s husz pernyi szenvedés után meghalt, még mielőtt orvosi segítségben részesülhetett volna. A tragédia Lombár János szüleinek a Szemere-utca 10. számú házában levő lakásán történt, s hova azonnal hívták a tiszti főorvost, aki mérgezést konstatált és elrendelte a fiatal ember holttestének fölbontását.

— Értesítés. Az aradi zsidóhitközség előjárósága ez uton értesíti a hitközség t. tagjait, hogy a XXIII. izr. községkerület képviselő testülete a hitközség meghívása folytán Aradon tartja legközelebbi közgyűlését. A közgyűlés határnapja december hó 12-ére állapított meg. A hitközség vendégeinek tiszteletére december 11-én este 8 órakor a Braun-féle szálloda disztermében bankettet rendez, amelyen szívesen látja vendégül a hitközség t. tagjait is. Egy teríték ára hat korona. A részvételre vonatkozó előjegyzések december hó 3. napjáig a rendező bizottságnál: nevezetesen Deutsch Andor bizottsági elnöknel, továbbá Hegyi Albert és Kepesch Ármán bizottsági tagoknál, ugyszint a hitk. jegyzői hivatalban eszközölhetők. A teríték ára a jelentkezéssel egyidejűleg fizetendő. Nemess Zsigmond dr. hitk. elnök.

— Köszönetnyilvánítás. Özv. Lustig Mórné ravatalára szánt koszoru megváltása fejében: Leopold Zsigmond és neje és Lustig Adolfné 20—20 koronát, Domán Ignác 15 koronát. Az izr. nőgy.

Maidt és Schrod

Arad, Andrássy-ter.
Férfit kelet
Nagy raktár nyakkendő k
Intézeti flu
Szabott árak! — Szolid ki

— Ékszer lopás. *Kalmár József* műszerész Wesselényi utcai lakásába ismeretlen feltetők törtek be és több darab ékszeret loptak el. *Kalmár felesége* Budapestre utazott és a műszerész azt hitte, hogy magával vitte az ékszerek egy részét, mert a betörők nem emeltek el mindent, hanem többféle drágaságot érintetlenül a szekrényben hagytak. Telefonon kérdészködött a fővárosban időző nejénél és tőle tudta meg, hogy egy hosszú női aranylánc, egy rövidebb lánc, egy arany gyűrű és egy karperec eltűnt. A rendőrség széleskörű nyomozást indított meg.

— A léghajós kalandja. *Sidneyből* táviratozzák: Ausztrália *Perth* nevű városában léggömbbel való felszállás kísérlete közben halálos végű szerencsétlenség történt. *Scanson* Róbert, ismert nevű ausztráliai léghajós, aki *Sidneyben* és *Melbourneben* saját maga által konstruált léggömbbel és ernyővel már több ízben produkciókat végzett, *Perth városban* egy népünnepély alkalmával szintén felszállt. Amikor a léggömb — amelyre ernyő és trapéz volt erősítve — a levegőbe emelkedett, egy részeg ember belekapaszkodott a trapézba és felemelkedett a levegőbe. Mivel a lebegő ballon helyzete a kettős teher miatt rendkívül kétértelmű volt és a lezuhanás mindkét felszállót veszélyeztette, *Scanson* végzetes tette szánta el magát. Egy erős rugással a szerencsétlen részeg embert a földre dobta, ki szörnyet halt. *Scansont* letartóztatták, azonban az esküdtszék felmentette, mert úgy látta, hogy tettét saját éle megmentésére követte el.

— Nyolcszázmillió cserebogár. *Kassáról* jelentik: *Abaujvármegye* székhelyében ma történt meg a végleges leszámlálás a cserebogarak irtása dolgában. Az irtási művelet 92000 koronába került, 72 vagon cserebogarat szállítottak be. Az elpusztított cserebogarak száma körülbelül nyolcszáz millió.

— Gyógyítható-e a tüdőbaj? Ezzel a fontos kérdéssel foglalkozik egy népszerű broszúra, amelyet *Guttmann H. dr.*, a *Finsen-intézet* főorvosa írt. Ebben a füzetben egészen új utakat találunk a tüdőbajok ellen való küzdelemre. Hogy mindenkinek, aki tüdő-, nyak- vagy gégefőbetegségben szenved, lehetségessé tegyék ennek az illusztrált könyvnek a megszerzését, teljesen ingyen és bérmentesen küldjük el minden betegnek. Csak egy levelezőlapot kell érte írni a *Puhlmann & Co.* cégnek, *Berlin 947. Müggelstrasse 25.* 5659

— *Medgyaszay Vilma* vendéglátóalkalmával kolléganőinek mindig *dr. Biró-féle Havasi Gyopár Crém*-et szokott ajándékozni. Meggyőződése szerint ez a legjobb arckrém és különösen színésznőknek nélkülözhetetlen. 5093

— Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk *Molnár Kálmán*nak *Választó utca 56.* (Kápolna utca végén) levő elsőrendű szobafestő és mázoló-műhelyét, ki a legmodernebb munkákat legfutányosabb árakban elkészíti. 5677

— *Perzsaszőnyeg raktáram* *Weitzer János*-utcában, leányiskola épületében — a főpostával szemben — megnyitottam. Tisztelettel: *Schwarz Zsigmond.* 4867

— *Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla* 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél *Kárpáti János* gyógyszerárában *Arad, Boros Béni-tér.* 4676

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (Vidékre 2 korona 40 f.-ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe *Kerpál Izsó kölcsönző-intézete* helyben és vidékre is. E cég vásárol egész könyvtárakat. 4871

— *Francia likőrök* legbiztosabb készítésére — házilag — a likőraroma 1 üveg 60 fillér *Vojtek és Weisznál.* 4810

TARKASÁGOK.

★

(A siker.) *Szendrey Mihály* mellett, hogy jubilál s szorgalmasan készül a banketten elmondandó sok dicséret és toaszt elbirására, már toborozza a jövő évi társulatát. Miután az elsőrendű színészek közül alig egy-kettő fog eltávozni, a direktornak a legnagyobb gondja a kórus összeállítása. Akad ugyan elég jelentkező, de a sok ember közül nehéz olyant kiválasztani, aki beszélni is tudjon. Legutóbb ismét egy borzas hajú fiatal embert vizsgáztatott a direktor. A hangja megfelelő volna s így a direktor áttért a második kellek, a beszéd vizsgáztatására.

— Pályázott már másutt is? — kérdezte a direktor a béli társaság, népség és katonaság leendő alakítójától.

— Ó hogyné, — felelte az készségesen.

— Aztán tud valami jelentős sikeréről beszámolni?

A kórista ezen a kérdésen már megakadt. Hosszasan gondolkodott, míg végre felderült az arca s látható örömmel mondotta:

— Igen direktor ur! Már két ízben is — sikerrel oltottak be!

(Lassabban a szerelemmel.) Van itt Aradon egy fiatal ur, kinek egyedüli ambíciója gazdagon megőszülni. (Azt hisszük, igen súlyos probléma volna ennél az egy ismertetőjelnél fogva megtalálni azt, akiről épen szó van.) A fiatalember kezd már veszedelmesen agglégény lenni s ezért elhatározta, hogy — koszt wasz koszt — meg fog őszülni, inkább 10,000 koronát enged a hozományból. Hevesen kezdett udvarolni egy fiatal leánynak s egy hét múlva már ünnepélyes arccal s redingotban jelent meg a leány atyjánál. Rövid bevezetés után már féltérden, köllőleg megilletődve mondotta leendő apósának:

— Én örültem szeretem a lányát ...

Ebben a pillanatban az apósjelölt közbevágtott:

— Az istenért, ne hamarkodja el a dolgot. Gondolja meg, én nem vagyok olyan gazdag ember!

(Válogatás.) Tudvalevőleg a fodrászok a borotválkozás árát felemelik, azonban ama megállapodásukban, ahol ezt az elhatározásukat megértették, azt nem mondták ki, hogy ezután a közönséggel — a megvágásokat illetőleg — kiméletebben fognak bánni.

Ime egy friss eset.

— Borzasztó — mondja a borotválkozó vendég — minden alkalommal, valahányszor borotválkozom, megvágja az arcom. Ugy látszik, hogy nem veszi figyelembe azt, hogy régi vendég vagyok.

A borbély bölcsen felel:

— Csak nem vághatom meg az új vendégeket.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Diny. Az első nem jó, a másik kettőt közöljük.

Ábránd. Gyöngén oldotta meg ezt a szép feladatot.

L. Gy. Nagyon sajnáljuk, de az ilyen közleményeknek nem tudunk helyet szorítani. Szaklapba valók.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Kirándulás a Textil gyárba. Az Aradi Kereskedők Köre szerdan délelőtt 11 órakor tartja meg a Hungária aradi pamutárugyárba tervezett tanulmányi kirándulását, melyre eddig is szép számban jelentkezők. Indulás a Városi kávéház előtt várakozó külön autobusszon pontban háromnegyed 11 órakor.

Ujaradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, november 28.

Az időjárás ismét hidegre fordult, azonban tél beköszöntéséről még nem írhatunk, mivel hónap, fagynak nyoma sincs. Üdvös lenne, hogy a vetések telelése ideje korán biztosítva legyen. A gabonaüzlet irányzata tartott.

Elkelt a mai piacon:

800 mm. buza 11.10—11.20

400 mm. u. tengeri 8.00—8.20

Névleges jegyzés:

— mm. rozs 9.40—9.50

— mm. árpa 8.60—8.70

— mm. zab 9.—

— Az árak ötven kilogramonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

1911. november 28.

Budapest, november 28.

Készárú.

Amerika $\frac{1}{2}$ -el magasabb. Kinálat, vételkötve gyenge, 10 ezer mm $2\frac{1}{2}$ —5 fillérrel olcsóbb.

As árak 50 kilónként számítva:

Határidő.

	Déli sziat	2 órai sziat
Buza 1912. áprilist	11.85—11.86	11.83—11.84
Rozs 1912. áprilist	10.33—10.34	10.33—10.34
Tengeri 1912. májst	8.45—8.46	8.45—8.46
Zab 1912. áprilist	9.80—9.81	9.80—9.81

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— November 28. —

Magyar aranyjáradék 4 $\frac{1}{2}$ %	111.10
Magyar koronajáradék 4 $\frac{1}{2}$ %	90.60
Magyar koronajáradék 3 $\frac{1}{2}$ %	78.—
Magy. földteherm. kötvény 4 $\frac{1}{2}$ %	91.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	92.50
Magyar nyereséysorsjegy kölcsön	226.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	158.—
Osztrák járadék papírban	91.50
Osztrák járadék esztibe	94.75
Osztrák járadék aranyban	115.25
Osztrák koronajáradék 4 $\frac{1}{2}$ %	91.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	164.—
Osztrák-magyar bankrészevény	19.90
Magyar hitelbank-részevény	851.—
Osztrák hitelintézet részvény	651.25
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	734.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.07
Német birodalmi márka	117.57 $\frac{1}{2}$
London vista	240.40
Páris vista	95.40
20 márkás arany	23.50

Kőbányai sertéspiac.

— Nov. 28. —

November 28. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 820 kilogrammon felüli súlyban) 149—150 fillér. Fialat közép (páronként 251—820 kilogrammig terjedő súlyban) 156—158 fillér. Közép (páronként 240—280 klg.) 162—168 fillérig.

Sertéselészék: 1911. évi november hó 24. napján volt készlet 23964 drb. — 1911. november hó 25-én felhajtattott 64 drb. — 1911. november 25-én elszállított 162 drb. — 1911. nov. 26. napjára maradt készletben 23866 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Braun M.

ferfi- és fiugyermek-ruha áruháza
Arad, Jozsef főherceg-ut 3., (a Kosuth szoborral szemben.)

Nagy választék!!!

3802

Olcsó árak!!

Külön osztály mértékszerinti rendelésekre.

Mit használjunk
hajhullás és fejkorpa

ellen

3611

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-hathatósabb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és többszörösen reotificált petroleum kivonat van elismervve. Ezen kivonat a forgalomban

Dr. William Patterson
American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona.
Kapható Aradon

Hánzu Nestor
Vöröskereszt Drogeria

Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits
drogulisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

Nyilt köszönet

Arad sz. kir. városi és aradmegyei állami és községi iskolák igazgatóinak és tanítóinak. Az aradi „Fehér Kereszt” gyermekvédő egyesület, mint az országos „Gyermekvédő Liga” helyi bizottsága nevében fogadják őszinte hálás köszönetünket nemes áldozatkész fáradozásukért, melylyel az ez évben tartott gyermeknapok anyagi és erkölcsi sikerét, az iskolákban rendezett gyűjtésekkel és ünnepélyekkel előmozdítani és biztósítani szivesek voltak. Midőn a nagyfontosságú és a szociális cél érdekében kifejtett közreműködésükért ismételt hálás köszönetet mondunk, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a gyermekvédelem társadalomfentartó eszméjének szolgálatában küzdő egyesületünktől a jövőben sem fogják támogatásukat megtagadni. Maradtunk az aradi „Fehér Kereszt” gyermekvédő egyesület nevében Arad, 1911. november 5-én tisztelettel Urbán Iván, társ. elnök, Urbán Ivánné társ. elnök, Dr. Mülek Lajosné h. elnök, gróf Károlyi társelnök, gróf Károlyi Gyuláné társelnök, Keller Lajos titkár.

Kimutatás

Aradvármegye és Arad sz. kir. város területén lévő iskolák gyermeknap gyűjtéséről. I. Aradvármegye. 1. Tornovai állami iskola 7 kor. 28 fillér. 2. Zimándujfalvi 5 kor. 48 fillér. 3. Szentmártoni 4 kor. 8 fillér. 4. Ménesi 6 kor. 44 fillér. 5. Németspergei 6 kor. 6. Nagykamarási 5 kor. 38 fillér. 7. Kisbajai 60 fillér. 8. Ujvársándi 6 kor. 55 fillér. 9. Erdőskeréki 1 kor. 60 fillér. 10. Ujpanáti 2 kor. 60 fillér. 11. Kőröskökényi 8 kor. 13 fillér. 12. Medgyesbodzásai 5 kor. 26 fillér. 13. Medgyesegyházai 8 kor. 38 fillér. 14. Szapáryligeti 6 korona 40 fillér. 15. Repszegi 15 kor. 54 fillér. 16. Alsódombrói 4 kor. 17. Zimándközi 2 kor. 18. Nagypéli 2 kor. 68 fillér. 19. Mikelakai 7 kor. 84 fillér. 20. Soborsini 3 kor. 72 fillér. 21. Zarándhodosi 1 kor. 10 fillér. 22. Doroszlófalvai 4 kor. 72 fillér. 23. Zeigmondházi 5 kor. 24. Szemlaci 4 korona 86 fillér. Összesen 125 kor. 44 fillér. II. Aradváros. 1. Állami tanítóképző intézet 5 kor. 2. Weitzer J.-utcai B. fiúiskola 11 kor. 40 fillér. 3. Weitzer J.-utcai A. fiúiskola 1 kor. 87 fillér. 4. Ujtelepi iskola 4 kor. 22 fillér. 5. Kossuth-utcai iskola 5 kor. 72 fill. 6. Weitzer J. utcai leányiskola 6 kor. 30 fillér. 7. Hassinger-utcai leányiskola 16 kor. 45 fillér. 8. Ujtelepi leányiskola 4 kor. 6 fill. 9. Erzsébetvárosi leányiskola 5 kor. 10 fillér. 10. Marha düllői tanyai iskola 2 kor. 64 fillér. 11. Aradi izr. fiú és leányiskola 8 kor. 15 fillér. 12. Gizella-utcai iskola 4 kor. 25 fillér. 13. Fűrj utcai iskola 12 kor. 2 fillér. 14. Mihály-utcai iskola 4 korona 22 fillér. 15. Ségai iskola 2 kor. 40 fillér.

16. Gáji iskola 7 kor. 78 fillér. 17. Csálai iskola 1 kor. 70 fillér. 18. Szentpéteri községi iskola 1 kor. 14 fillér. Összesen 104 kor. 42 fillér. Az iskolák gyűjtése tehát Aradmegye területén 125 korona 44 fillér. Arad szab. kir. város területén 104 korona 42 fillér. Összesen 229 korona 86 fillér. Arad, 1911. október 10-én. Keller Lajos titkár. Exterde Kálmán pénztárnok.

NEMZETI SZINHÁZ.

Szerda, 1911. november hó 29-én

B) bérlet

B) bérlet

A kis gróf.

Operette 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerette: Dr. Rényi Aladár. Karnagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Agárdy Guido	Gyöző A.	Zápolya	Polgár S.
László. fia	Huszár K.	Itatós	Kulcsár L.
Howard	Neogrady D.	Egressy	Csáky F.
Miss Carter	Várnainé.	Kállai	Vas Jenő.
Rózi	Dlőssy Nusl.	Mimi	Nógrádi M.
Csibrákné	Benkóné.	Dr. Henrery	Cseh F.

Kezdeté este 7/8 órakor.

URANIA

szépművészeti színház.

(Nagy Színház-utca 1. szám, Szabadsgy-tér mellett.)

Ma szerdán, 1911. november 29

1. Lotuszvirág. Dráma. — 2. Pali költözködik. Humoros. — 3. Családi tüzhely. Dráma. — 4. Üresfejű találmánya. Mulatságos. — 5. Bandi mostohája. Dráma. — 6. Zabany. Humoros. — 7. Portugál lovasság. Szenzációs felvétel.

Előadások 6. s. 7/8 órától kezdve este 11 óráig

Helyek: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A helyek kérésnek a nézőtérben kassza nélkül megfizethető.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrásy-téri új Lloyd-palotában

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színháza

Ma szerdán, 1911. november 29-én:

1. Jumping testvérek. Varieté szám. — 2. Mire képes a nevelés. Dráma a való életből. — 3. A szent Niluson. Természet utáni felvétel. — 4. Harc a sziklacsoncon. Szenzációs dráma. — 5. Pali automobilgázolványa. Kacagató. — 6. A Galamb és a vércse. Szenzációs társadalmi dráma. A munkásleányok életéből.

Az előadások kezdete délután 4/8 órától folytatódólagosan 11-ig tartanak.

Helyek: Felsőülésként 1 kor. Zártzék 1 kor. I. hely 40 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 30 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Saját zenekar.

Ruhatár. — Buffet.

Feladás szerkesztő:

Bolgár-Lajos.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Kötelességet vélek teljesíteni akkor, amidőn Dr. Keppich Jakab orvos urnak a nagy nyilvánosság előtt is hálás köszönetemet fejezem ki azért az odaadó és lelkiismeretes orvosi kezeléseért, melylyel feleségemet — négy gyermek anyját — veszélyes és súlyos betegségében illetve s ezáltal nekünk az életnek megmentette. Arad, 1911. évi november 28.

5733

Stern József.

Könyv-,
papír-
és zenemű

kereskedésünket a teljesen modernül felszerelt raktárral

folyó évi december hó 10-én Weitzer János-utcai üzletünkbe

helyezzük át.

Karácsonyi
ajándékcikkeinket

december 10-ig az Andrásy-téri üzletünkben, december hó 10-ike után a Weitzer János-uticában árusítjuk.

Saját érdekében kérjük az igen tisztelt vevőinket, hogy vásárlásaikat karácsonyra december hó 10-éig főtéri üzletünkben eszközölni sziveskedjenek.

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedő cég.

5714

A legelegánsabb női felöltők csak

GYÖRGY MENYHÉRT

ÉS TÁRSA

Női felöltők
Áruházában

TELEFON:
855.

ARAD

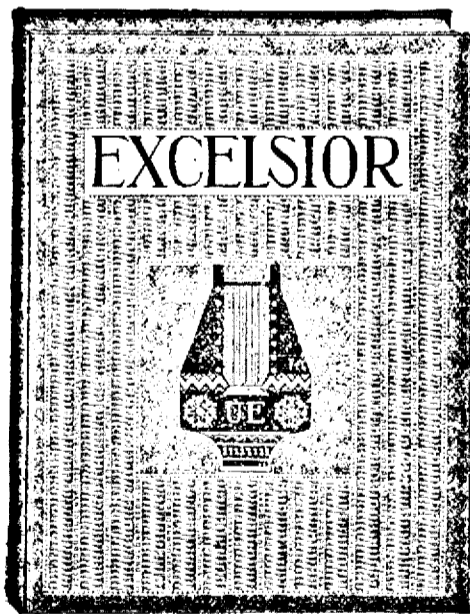
ANDRÁSSY-TÉR 8

a Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

OLCASSIO ELADÁS

A közelgő karácsonyra való tekintettel, az összes raktáron levő árak a mai naptól mérsékelt árakon lesznek eladva.

OLCSÓ ÁRAK.

Kiválóan alkalmas ajándék-tárgy, terjedelme 400 oldal, 100 elsőrangú zenemű tartalommal

Művészi, dusan aranyozott, díszes egész vászon kötésben bolti ára **K 12.— netto**

EXCELSIOR ALBUM

szenzációs tartalmával felülmul minden eddig megjelent hasonló gyűjteményt.

Ezen kiváló gonddal összeválogatott 100 zenemű (közte 27 gyönyörű dal) bolti ára egyenkénti beszerzésnél több mint 240 korona.

Megrendelhető: Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. zeneműkereskedésben Budapest, IV. Kristóf-tér 3. — Ugyanitt ingyen kapható fenti album részletes tartalomjegyzéke.

Alkalmi vételek és eladások

Ékszer- és ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad leguagvob! óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész
Weltzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédlék

arany és ezüstneműk, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcsoportosításra

TELEFON 438. TELEFON 438.

2970—1911. tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat

A máriaradnai kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Hidegkúti Népbank r. t. végrehajtónak 8000 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék illetve a máriaradnai kir. járásbíró-ság területén levő szabadhelyi 294. sz. tjkvi A I 2—4., 6. sor, 1457., 1852., 2068., 126. hrsz. ingatlanokra 2560 korona. A szabadhelyi 395. sz. tkvi A. I. 2—4., 7., 8., 11—15. sor, 1370., 1887., 1639., 2085., 2183., 1869., 1640., 2086., 3932., 3250. hrsz. ingatlanok 1995 kor. A szabadhelyi 1538. sz. tjkvi A. I. 1—10 sor, 2572., 711., 2855., 2857., 2917., 709., 2841., 2853., 2573., 2863. hrzi ingatlanokra 6382 korona. A szabadhelyi 1593. sz. tkvi A. I. 1—6. sor, 2714., 2722., 2715., 2713., 3877., 2724. hrzi ingatlanokra 562 kor. A szabadhelyi 1894. tjkvi A. I. 1—4 sor, 2619., 2707., 2706., 2709., hrzi ingatlanokra 1646 kor. kikiáltási árban és a szabadhelyi 533. tjkvi A. I 1 sor, 1113. hrzi ingatlanból Joczó Nikolae jutalékára 47 kor. és a szabadhelyi 1318. sz. tjkvi A. I 1, 2. sor, 1885 a., 2071 a., hrzi ingatlanokra özv. Joczó Mitruné javára bekebelezett özvegyi jog fentartásával 428 korona, mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határidőül 1911. évi december hó 28. napjának d. e. fél 10 órája Szabadhely községéhez tüzetik ki.

Ezen árverésen a fentirt ingatlan birtok-jutalék a kikiáltási ár kétharmadánál olcsóbb áron el nem fog adatni. Amennyiben ezen összeg el nem éretik, az árverés a kiküldött felfüggeszti.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervénnyel átszolgáltatni.

Kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság.

Máriaradna, 1911. évi június hó 8-án

Polgár, s. k.
kir. járásbíró.

5727

Az áru készletem mélyen leszállított árban kiárusítom.

Hatóságilag engedélyezett kiárusításom már megkezdődött.

E héten

női glacé bőrkecstyük, kitűnő minőség, fekete, fehér és színes

75 krajcár párja.

Costüm kelmék

Ruha-szövetek

minden színben és feketék.

Vásznak, sifonok

Női és leányconfectio Szőnyegek, függönyök, ágyterítők, Szőrme-árak óriási választékban.

Meglepő olcsó árban kaphatók, amíg a készlet tart

5033

Finom tenis flanellek széles áru 25 krajcár. Hölg flanellek minden színben 35 krajcár.

Hoffmann Sándor

Arad, Színház-épület.

Kérem kirakataimat megtekinteni!

Óriási választék mindenféle karácsonyi ajándéknak alkalmas cikkekből.

4645—1911. tkvizs.

Árverési hirdmény és feltételek.

Dr. Papp János körösbökényi ügyvéd által képviselt Máris István alsószakácsi lakos végrehajthatónak Lupán Riszta alsószakácsi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 410 kor. tőkekövetelés, ennek 1910. december 27-től járó 5% kamatai 102 kor. 10 fillér eddigi, valamint jelenleg 28 koronában megállapított és még felmerülő költségek továbbá ezen elcsatlakoztattnak kimondott Máris Anticza f. Máris Mihályné és Máris Flórica f. Magurán Tanászné szakácsi lakosoknak C. 3. 4. a. 247 kor. és 112 kor. költségköveteléseinek továbbá Brinda János pleskuczai lakos C. 5. alatt 51 kor. tőke + 28 kor. költségkövetelésének, továbbá Brinda Jován pleskuczai lakosnak C. 6. alatt 191 kor. 78 fill. tőke és 48 kor. költségkövetelésének kielégítése végett az aradi kir. törvényszéknél illetve a körösbökényi kir. bíróság területén levő Alsószakács község határában fekvő és az alsószakácsi 82. sz. tjkvben A. 1. 2. sor. 318. hrsz. szántó, 3. sor 339. hrsz. szántó, 4. sor 892. hrsz. szántó, 5. sor 494. hrsz. szántó, 6. sor 552. hrsz. szántó, 7. sor 595. hrsz. szántó, 8. sor 660. hrsz. szántóból álló ingatlanoknak B. 8. szerinti $\frac{2}{30}$ -od rész, továbbá az alsószakácsi 207. sz. tjkvben A + 1. sor (159. 160.) hrsz. a. felvett 84. ház, udvar és kertből B. 2. sor. Lupán Riszta végrehajtást szenvedő $\frac{1}{3}$ -ad rész jutalékaira 971 kor. és ill. 300 kor. mint ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. Az árverés megtartására határidőül 1911. évi december hó 6-ik napjának d. e. 10 órája Alsószakács községhezazhoz kiűzetik.

2. Ezen árverésen a fentirt ingatlanbirtok jutalék külön telkeként, sorszámonként, külön a fent megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adható.

3. A 82. tjkv. C. 10. a. a. 207. tjkv. C. 1. a. Kocaj Petru alsószakácsi lakos javára bekebelezett szolgálmi jog ezen árverés által nem érintetik.

3. Árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez bányapénzül letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A kincstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Non. kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t.-c. 10. §-ának 2-ik bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1898. XXIII. t.-c. alapján alapult központi hitelszövetkezet a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszté az e §. szerint a bánatpénzt letétele alól felmentett árverelő tkvi hatóság felhívásának kézhez vételétől 8 nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírói letétbe helyezni köteles. Vevő köteles a bánatpénzt a vételár 10%-ára kiegészíteni. Ha ezt elmulasztja az árverés nyomban tovább folytatandó és abban vevő részt nem vehet. Ha ez esetben magasabb ajánlat

nem tétetnek, a vevőt megelőző legmagasabb ajánlatot tevő tekintetik vevőnek s vele szemben a fenti eljárás alkalmazandó.

4. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt szabályszerű letéti kérés mellett a butyini kir. adóhivatalnál befizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

5. Vevő köteles az árverés napját követőleg esedékes adókat és átrubázási illetéket viselni és az épületeket tűzkár ellen biztosítani.

6. Ha az árverés napjától számított 8. nap alatt előterjesztés nem adatik be, vevő a megvett ingatlan birtokába a végr. törv. 187. §. megállapított 15 nap utóajánlati határidő sikertelen lejárta után lép és annak hasna és terhe azontul őt illeti és akkor a vevőnek a végrehajtási törvény értelmében a vételi bizonyítvány ki fog adatni.

7. A tulajdonjog a vevő javára csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog bekebelezettni.

8. Az árverési feltételeknek eleget nem tevő ellen a végr. törv. 185. és következő §-aiban foglalt intézkedések nyerne alkalmazást.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Körösbökény, 1911. évi szeptember hó 18. napján.

Imets s. k.
kir. bíró.

5737

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

cellárokkal

együtt kedvező áron feltételek mellett szerel és szállít

KOCH DÁNIEL

villamoscsatlakozási és telefonberendezési vállalkozó

Arad, Deák Ferencz-sz. 42.

897—1911. g. sz.

Árlejtési hirdmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Kürticsi-ut 1911. és 1912. évi kavicsolása iránt folyó évi nov. hó 27-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 584 köbm. á 4 korona 30 fillér. Beágyazás 20 fillér.

Bánatpénzül leteendő 140 kor. készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

A mennyiben vállalkozó bánatpénzt nem tesz le az keresetéből aránylagosan le fog vonatni

Az árlejtésen részt venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők a városháza 104 sz. szobában.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1911. évi november hó 20-án tartott üléséből.

A gazdasági szek.

Elegáns, sikkes**férfi ruhákat**

ugyszintén

uradalmakhoz szükséges libériákat

olcsó árak mellett készít

Wertheim Jenő,

Englis House uri szabóság

Arad, Boros Beni-tér 6.

25655—1911. kh. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 8382—223 1897 sz. a. alkotott és kormányhatóságilag jóváhagyott a „cseledmenedékház” létesítéséről, a nő cseledek jutalmazásáról szóló szabályrendelet 4. § a értelmében minden év, tehát a folyó 1911. év végével is cseledjuttalom címén 400 koronát tevő 8 díj és pedig I. 200 korona, II. 100 korona, III. 100 korona részére kiadandó.

Ezen jutalomdíjak elnyeréseiránt pályázhatnak 18 életévet betöltött jó és hűséges magaviseletű, havi vagy évi bér mellett szolgáló helybelyi vagy idegen illetőségű nőcseledek, kik kizárólag vagy főleg a házban vagy a család egyes tagjainak szolgálatában Arad sz. kir. város törvényhatósági területén egyfolytában legkevesebb 3 éven át gazdájok meglégedésére szolgálnak, erkölcsileg kifogás alá nem esnek és a cseled beíratási díjakat pontosan megfizették.

Azon cseledekre nézve, kik a beíratási díj fizetést elrendelő szabályrendelet életbe lépté előtt, vagyis 1882. év előtt léptek szolgálatba s az óta változatlanul mindig egy helyen szolgálnak, a beíratási díj feltétele alól kivételnek.

A jutalomdíjban már részesült cselednek újabb pályázata esetén a korábbi jutalmazást megelőző szolgálati ideje be nem számítható. A szolgálati idő tartamába beszámítandó az az idő is, melyet a cseled oly szolgálatba töltött el, amely szolgálat a cseledtartó elhalálása miatt szünt meg. A díjak kiosztásának alapjául a szolgálati idő nagysága vétetik, elsőbbségben azok részesülnek tehát, kik egy helyben leghuzamosabb ideig szolgáltak. Egyenlő minőség esetén összes szolgálati idejüket véve Aradon legrégebben szolgálnak. Jutalomdíj elnyerése végett december első napjától 15 napjáig tartozik a cseled gazdája vagy gazdasszonya által kiállított bizonyítvány, cseledkönyve és születési anyakönyvi kivonata bemutatása mellett a kapitányi hivatalban személyesen jelentkezni, ahol jelentkezése ebbeli kérelme jegyzőkönyvbe vétetni fog. A személyesen jelentkezett cseled a kívánt okmányok melléklétével kérelmét írásban is benyújthatja. Későn és idő előtt beérkezett kérvények visszautasíttatni fognak. Ha valamely évben a jutalmak egészben vagy részben pályázat hiányában vagy egyéb okok miatt el nem adhatók, a fennmaradt jutalomdíjak a következő évben kerülnek kiosztás alá.

Arad, 1911. évi nov. hó 20-án.

Sarlot,
főkaptány.

9265—1911. polg.

Hirdetmény.

A rimaszombati kir. törvényszék közzé teszi, hogy Jombart Lajosné szül. Kintzig Margit és Jombart Lajos mint kiskoru Kintzig Dénes ideiglenes gondnoka felelőseknek, az özv. Kintzig Ferencné szül. Kintzig Ilona alperes elleni, ennek gondnokság alá helyezési iránti perükben, a kassai kir. ítélőtáblának 8723—1911. p. sz. végzésével alperesnek a íanosii 4, 5, 6, 27, 125, 176, 182, 183, 184, 185, 197, 198, 228, 239, 289, 302, 308, 324, 411. számú a kiscsigmőri 17 és a darnyai 83. számú tjkvekben foglalt ingatlanaira és ezek hasznélvezeteire a zárlat elrendeltetett.

Rimaszombat kir. törvényszék-nél, 1911. november 21-én.

5743 Fodor sk. kir. tszéki bíró.

898—1911. g. sz.

Árverési hirdmény

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Zsigmondháza határában lévő 123 hold 700 négyszögöl szántóföld eladás iránt belügyministeri jóváhagyástól feltételezeten folyó évi decz. hó 4-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: 1100 négyszögöl holdanként 1600 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárba.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek alulírott-nál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők a városháza 104 számú szobában.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1911. évi nov. hó 20-án tartott üléséből.

Zubor Andor
tb. főjegyző.

878—1911 gsz.

Versenyárgyalási hirdmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1912. évben szükséges-pirszén szállítása iránt folyó év december hó 4-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Szükséglet mintegy 2000 mm. Bánatpénzül leteendő 200 korona készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja. A szállításnál a közszállítási szabályzat feltételei irányadók.

Az árlejtési feltételek a 104 sz. szobában az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1911. évi nov. hó 12-én tartott üléséből.

A gazdasági szek.

Egyéves önkéntesek

legjobb előírás szerint, legjobban és legolcsóbban felszereltetnek

Kolarits Nándor

Délmagyarország első és legnagyobb egyenruházati intézetében

**Temesvár - Belváros,
Mercy-utca 10. szám.**

Árjegyzék és költségvetéssel szívesen szolgálok.
Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírneve kezességk. 3907

Eladó

Petrozsény főutcáján, az Emke szállóval szemben, két utcára nyíló nagy

sarok telek.

Értékezni lehet Behm Benónél Arad, Wesselényi utca 27. 5741

Hirdetmény.

Ujarad község tulajdonát képező 4 darab kiselejtezett

tenyész- bika

folyó évi december hó 5 én délelőtt 10 órakor Ujarad község pásztorházánál (Rákóczi ut 112. sz.) a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés és elszállítás mellett

el fog adatni.

Ujaradon, 1911. évi november hó 26-án. 5189

Margittai Károly, Dengl Antal,
főjegyző. bíró h.

Barthl János

épület és műlakatos
Arad, Rákóczi-utca 9

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m.:

épület-vasalásokat, vaskerítéseket, sirrácsoakat, takaréktűzhelyeket és minden javításokat pontosan és jutányos áron.

Költségvetéseket úgy helyben, mint vidéken díjmentesen készít.

Jó házból való fiu tanulóul felvétetik.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

5305 Barthl János.

Ajánlok helyben kórmentes, ló és szarvasmarhahizlálásra alkalmas, jól szárított szász

szénát és sarjút

100 kilogrammonként
7 koronáért.

Brád állomásig a leszállítás 1 korona 50 fillérbe kerül.

Van készletem 10 waggon.

Molnár Árpád

Abrudbánya. 5727

A
Koronája
az összes
Tyukszem
elleni
szereknek

kétségkívül az első orvosi tekintélyek által legmelegebben ajánlott és biztosan ható

„SCHWAMM DRÜBER“
törv. véd. és szab. szivacs-gyűrűket illeti, mert ezek, új elvek révén hibázhatatlan szer gyanánt hatnak minden cipőszorítás ellen, amely a tyukszemeket és bütyköket érinti. Kényelmes és tiszta alkalmazás. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, vagy a főraktárnál

Czartoryski Laboratorium Budapest
IV., Szervita-tér 4.

Musgrave eredeti cserépkályhák
a jelen legjobb és legolcsóbb
FÜTŐKÁLYHÁI.
Ingyenesen árjegyzék. 6725
Chr. Grams kályhagyár Bodenbach
Gyári raktár:
BERTA TESTVÉREK-NÉL
társára és szeressáműzlet
ARAD, Andrassy-tér 3. szám.

Fajtiszta **riparia-portalis** alanyon oltott, elsőrendű dus gyökérzetű bor- és csemegefajta 5709

szőlő-oltványokat
sima valamint **riparia-portalis** szőlővesszőket ajánl gyökeres és elsőrendű minőségben

HÁMORY-GAZDASÁG
szőlőoltvány telepe ARAD.
Bővebb felvilágosítással szolgál: **Deák Ferencz-u. 3. sz. a.**
Telefon 229.

A VILÁG LEGJOBB TEAI:

„U. K.“ TEAS

UNITED KINGDOM TEA COMPANY LONDON

Az angol király szállítói
Különlegesség:
„Kingdom Blend“
Az angol király five o'clock teája.

A walesi herceg szállítói
Az „U. K.“ teák módfelett kiadósak és zamatosak.

Főraktár: Éles Ármán, „Atlantika“ kávé- és tea-behozatal, Nagy Farkas és kapható jobb fűszer- és csemegekereskedésekben. 5407

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Kárpáti-féle **Benzoetej-cremet** 1 korona
és **Benzoetej-szappant** 70 fillér
vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb
ártalmatlan szépítőszert.

4671

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

Kárpáti János gyógyszer-tárában kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengl-ház.)

Aradvármegye közigazgatási bizottságától

3675 K. 13.—1911. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. Kereskedelemügyi Minister Ur 56493—1911. sz. intévényével az aradi és csanádi egyesült vasutak céljaira Pankota község határában szükséges és az alábbiak szerint a pankotai község-házánál közszemlére kitélt kisajátítási tervben és összeírásban tüzetesen körülírt területekre nézve a kisajátítási eljárást az 1881. évi XLI. t. c. 34. §-a értelmében elrendelte.

Az eljárás megejtése végett ennél fogva bizottságként Schill József vármegyei főjegyző elnöke alatt, Kemény Bertalan és Faragó István törvényhatósági-bizottsági tagokat, jegyzőül pedig Heppes Aladár tb. főjegyzőt küldjük ki.

Az eljárás megejtésére f. évi december hó 15. napjának d. e. 8 óráját tűzzük ki, a találkozás helyeül pedig Pankota község jegyzői irodáját jelöljük meg.

A bizottság kiküldéséről, valamint az eljárás határidejéről a fentebb említett község előjáróságát, a kisajátítási tervrajz és összeírás 1 példányának kiadása mellett oly utasítással értesítjük, hogy a tervrajzot és összeírást a tárgyalást megelőzőleg a pankotai község-házánál f. évi november hó 28-tól december hó 12-ig bezárólag tevélye közszemlére és úgy erről mint a tárgyalás idejéről az érdekelt feleket egyenként és ezen felül a helyi szokásokhoz képest a hirdetmény kifüggesztése és dobszó útján haladéktalanul értesítse.

Megjegyezzük egyidejűleg, hogy a kiküldött bizottság az 1881. évi XLI. t. c. 34. §-a alapján a kisajátítási terv megállapítás felett akkor is érdemlegesen határoz, ha az érdekelték közül senki nem jelenik meg.

Az érdekelt feleket pedig figyelmeztetjük, hogy a tárgyalás alkalmával minden tulajdonosnak jogában áll a kisajátítási terv ellen — és minden telekkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni. Ennek elmulasztása a már többször említett t. c. 36. §-ában körülírt jogkövetkezményekkel jár.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs. Miről a kiküldött bizottsági tagokat és jegyzőt, az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatóságát, valamint a kisajátítási terv és összeírás csatolása mellett, Pankota község előjáróságát értesítjük, ez utóbbit oly felhívással, hogy a hirdetménynek érdekeik részére történt kézbesítését, valamint annak kifüggesztését és meghirdetését igazoló bizonylatokat a tárgyalás alkalmával a tárgyalás vezetőjének adja át.

5724

Arad, 1911. november 22.

A főispán távol:

Dálnoky Nagy Lajos,
altispán.

Ha fáj a feje

használjon **Kárpáti-féle parzillát**, mely 5-10 perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migráentől.

1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kitünő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-féle**

epehajtó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat.

1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fill.

Tyukszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin használata által, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással együtt **70 fillér.**

Láb és kézizzadás

azonnal és teljesen elmúlik ha az izzadó részeket „**Peppi**”-val ecseteljük. A mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. — Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „**Phenolsav**”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, a poloskának még a petéit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. Egy üveg ára 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „**MELOGEN**”. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 421 **2 korona.**

Kitünő amerikai gummi

a „**NITER**” 6 darab egy eredeti fémdobozban **2 korona.**

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

Uj üzlet!

Tömeges pénztakarítást érhet el, ha **Czitter Dezsőnek** ujonnan megnyit

VERSENY ÁRUHÁZÁ-BAN

Weitzer János-utca főpostával szemben szerzi be férfi és női, őszi és téli divatcikkeit u. m. csipkeszövetek, csipkék, selymek, női kosztümkelmék, francia flanel, barchet, férfiszövetek, ugy-szintén női és férfi felöltő szövetek, melyek legjutányosabb gyári árakban vásárolhatók. **Minden-nemű maradékok feltűnő olcsó árban lesznek árusítva.**

Kérem mindezekről vételkényszer nélkül mielőbb meggyőződni!

Szíves pártfogást kér:

CZITTER DEZSŐ

verseny áruháza.

5322

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Ezen rovatban minden szöveg egy-szeri beküldésének ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 23.
Kiadóhivatali telefon: 157. sz.
Szerkesztőség: 257. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útványon küldendők — a szövegen a szöveg ellen — vagy levélbélyegekben. Tudakozásért a hirdetés száma mindenkor közzendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, választélag csak a kiadóhivatal díja a szöveg száma szerint számítható. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a közlésben máshoz képest jelszóra kerül. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánata díjlanul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt kérdenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elismertjük el nem vesszük, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Sok száz vagyonos hölgy

őhajt férjhez menni. Keresztény hajdon 200,000 márka, kath. özvegy 80,070 korona, fiatal független zsidó hölgy 300,000 korona vagyonnal stb. stb. Csakis komoly szándékú urak (vagyon, állás, valóságos mellékes) kapnak díjlan felvilágosítást. Schlesinger, Berlin 18. sz.

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolla fogcsermje. I-3283

LEVELEZÉS.

„Fekete ördögnek“

levele van a főpostán. 5749

„Mielke.“

Szokott helyen levél várja. 5342

„Őszi róza.“

Levele van a kiadóhivatalban „Ábrándos“-tól. 5348

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. I-3829

Hölgyeim!

5696
Egy vidéken lakó, de gyakran Aradra járó, előkelő családból való férfi ember, egy fiatal, fess, vidám kedélyű független urú anyagi érdeknélküli barátságára és szerelmére vágyik, kivel a bent töltendő idejét kellemesen eltölthetné. Amennyiben akadna ily hölgy, úgy kérem levelét, melyben a megismerkedés módjait közli Arad főposta posterestante, „Parlagi Jancsi“ címre küldeni, hol a jövő hét közepén azt át fogom venni.

Valódi francia

gummitkülönlegességek legnagyobb választékban és legolcsóbban Hegedűs Gyulánál. 5461

LAKÁST KERESNEK.

Keresek

egy 3—4 szobás lakást azonnalra. Ajánlatokat Kossak-téle fényirdába kérek. 5748

KIADÓ LAKÁS.

Modern lakás.

2 szoba minden hozzátartozóval, vízvezetékekkel, azonnalra is kiadó Nagy Sándor-utca 5. alatt. 5747

Kényelmesen és csinosan

berendezett különbejáratu butorozott utcai szoba (Árpad-tér 3. baloldalt) egy, esetleg két ur részére kiadó. — Ugyanott koszt is kapható. 5701

Kiadó

külön bejáratu modern utcai butorozott szoba, egy vagy kettő. Simony-utca 6. 5711

Kiadó lakás.

Gyermektelen tisztviselő családnál egy csinosan berendezett külön bejáratu butorozott szoba azonnalra is kiadó. Bővebbet Aulich Lajos-utca 7/e. alatt.

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti Vojtek és Weisz fertőtlenítő szerrel. I-3392

OKTATÁS.

Okleveles tanítónő

elvégezte mindkét nembeli elemi, polgári vagy felsőbb leányiskolai tanulók tanítását, valamint festészetet és kézimunkát is. Cím a kiadóhivatalban. 5742

Ha peccátes aruhája

csak a „Purinált“ használja. Vojtek és Weisz-tól I-3329

Állandó tanfolyam:

Gépirás: az összes rendszerű gépeken. Gyorsírás: Gabelsberger-rendszer, levelező és vitairás. Könyvelés: egyszerű és kettős, amerikai. — Tágas, jól fűtött és világított új tantermeimben mérsékelt tandíj mellett minden hónapban új 3—3 hónapos kurzus veszi kezdetét. Jelentkezni bármikor lehet, mert a mulasztást különórákban, díjtalanul pótoljuk. Beiratkozni az egyes szakokra is lehet. Elsőrendű tantervek vezetése mellett, a jó eredmény elmaradhatatlan! Díjtalan, biztos állásbiztosítás! — Ziffer Sándor írógépvállalata, József főherceg-ut 7. 4904

ALKALMAZÁST NYER.

Könyvelő, 5688

ki a román nyelvet érti, azonnal alkalmazást nyer. Cím a kiadóban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Saját gyártmányu cipőket

ajánlunk a n. 6. közönségnek. Aki egy próbavásárlást eszközöl, meg fog győződni azoknak tartósságáról. Mértékutáni rendelések legpontosabban teljesítenek. Aradi Cipészek Termelő Szövetkezete, Szabadság-tér 15. a „Piros csizmához.“ 8451

Használt írógépek

kitűnő állapotban (4-es és 10-es Yost) Smith Premier (egy színű és három színű írás), 7. és 9. Remington, látható írásu Monarch, Oliver, Stearns, Adler, Barlok, Underwood, stb. egy évi jótállással, rendkívül olcsón eladó, esetleg kibérelhető. (Vidékre is.) Nagy keltár az összes rendszerekhez. Ziffer Sándor írógépvállalata Arad, József főherceg-ut 7. 8481

Minden ragyog.

ha Raport fémtisztítót használ, Vojtek és Weisz-tól. I-3826

Házbér könyvek

kaphatók Pichler Sándor könyv-és papír kereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 308 sz. 2651

Új női kalap divatterem.

Uri hölgyközönség szíves figyelmét felhívom Arad, Forray-utca, gr. Hunyady-palotában megnyitott és modernül berendezett női kalap divattermemre, ahol legelegánsabb őszi és téli bécsi és párizsi modell kalapok dus választékban legolcsóbb árakban kaphatók. Kitűnő tisztelettel Havas Gizella. 4931

Most szerezhető be

legjutányosabban karácsonyi ajándéktárgyak, levélpapírok, imakönyvek, fadisztaanyagok festésre, égetésre, társzomunkákra. Általános nagy árkedvezmények. Mesés és ifjúsági iratok felárban. Krausz Paulin színházépület. 4814

A borvédő

megvédi csapon álló megkezdett borát acetosedés, virágzás és mindennemű borbetegségek ellen. Vojtek és Weisz. I-3328

30—40 métermássa

makulatura olcsón eladó, Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében, Andrassy-tér 16. 555

Hízott diáknakat

és sütni való szopós malacokat ajánl Hehs Vilmos Aradon, Deák Ferenc-utca 11—12. 5740

INGATLAN.

Eladó

Révai-utca 2. sz. ház. Bővebbet ugyanott. 5489

ÖZLETEK.

Kiadó

sarok üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5188

Nagy vendéglő

szatócüzlettel a község legszebb pontján kitűnő forgalommal bíró, betegség miatt örök áron eladó, esetleg 8 évre haszonbérbe átadó, rögtön átvehető. Teljes felszerelés, az épület, szóval minden tiszta új. Címet a kiadóhivatal továbbít. 5688

Egy harminc év óta fennálló

jóforgalmu szatócüzlet korcsma-és trafikengedéllyel, házzal együtt, amelyben szép gyümölcsös kert van, eladó. Bővebbet a Körösvölgyi pálinkaárktárban, Andrassy-tér 5. szám. 5744

KÜLÖNFÉLE.

Gyomor- és idegbetegek

Sensatosan meglepő eredményt érhetnek el a világhírű Winter-féle Nalther tablettákkal. Biztos eredmény az állandó jó egészség biztosítására. Számtalan elismerő levél. 1 doboz 250 drb., mely egy évre elegendő. Napi adag 2 tablettát. Ára 5 korona. Egyedüli elárúsító Arad és Aradmegye részére Kormon Gyula Akác-utca 10. Vidékre utánvét mellett. 5689

Kopott parket

tükröfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pasztájával dörzsöli fel. I-3882

Csillárok, Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (sz. sarkán)

Jó egészségének

fontartására használjon mindenki

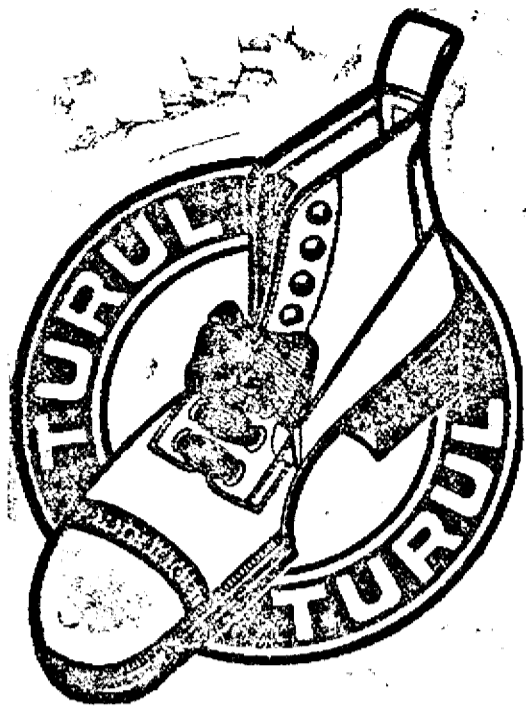
Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkisebb fájdalom nélküli gyomor tisztító hájleszt. Isé édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 4 fillér. 12 üveg franco K 4:30. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerész 4676
ARAD, BODOS BÉNYI TÉR.

„TURUL“-CIPŐ

elegáns,
tartós,
jutányos.

Turul Cipőgyár részv. társ. Temesvár.

Főraktár: Arad, Andrassy-tér 13. Minorita-palota.

Üzletvezető: **WEINBERGER EDE.**

2932

1200 munkás és alkalmazott. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 130 fiók a bel- és külföldön.

HÖLGYKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE

ajánlom a legmodernebb
angol és francia szabásu

FÜZŐIMET

Készítek pongyola, has
és halcsont nélküli füző-
ket a legújabb módszerrel. Elfoga-
dok füzők tisztítását és alakítását.

Ernyőkülönlegességek dus válasz-
tékban. Ernyőjavításokat ugyszintén
áthuzatokat **olcsón** és **ponto-
san** eszközlök.

5646

VARGA D. DANI

fűző- és ernyőkészítő

ARAD, Andrassy-tér 20.

Telefon 808.

Női felöltők

Orizsi választék legújabb őszi és téli újdonságokban.

Legújabb angol felöltők,
divatkabátok,
plüsch kabátok,
női bundák,
costümök,
leány- és gyermek felöltők,

gyermek ruhák,
kész aljak,
juponok,
divat bluzok,
gyászruhák, gyászbluzok,
Jutányos szabott áruk.

4147

Radó Gyula

uj divatáruháza Arad, Andrassy-tér. (Weitzer-u. sarok.) Telefon 238.